

senteret her, men jeg kunne tænke mig at få et sådan mere direkte svar på mit indlæg, hvor jeg spurgte, om regeringen, hvis vi i udvalgsarbejdet kunne komme videre med nogle af de spørgsmål, som er rejst fra oppositionens side, er indstillet på det.

Der er bl.a. nævnt spørgsmålet om, hvorvidt man kan gå fra enhedspris til kapacitetspris på dvd'er. Jeg har bebudet, at vi vil fremkomme med et konkret forslag til ændring, hvor man finder en anden fordeling af vederlaget mellem producenter og autorer. Og er man indstillet på at diskutere nogle af de hjørner, som jeg mener at der fortsat er vedrørende kopiering af litteratur?

Det skal ikke forstås sådan, at ministeren skal gå op og sige: Vi støtter det og det og det, og vi støtter ikke det og det. Men ministeren må gerne signalere, om det overhovedet er noget, der er mulighed for at kunne bearbejde under udvalgsbehandlingen, for så vil jeg gerne kvittere med, at vi går seriøst ind i den del af arbejdet.

(Kort bemærkning)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Udgangspunktet er, at regeringen altid overvejer alle forslag seriøst. Det gør vi selvfølgelig også, når det gælder disse forslag. Jeg vil ikke på nuværende tidspunkt på regeringens vegne tage stilling til forslagene, men vi vil selvfølgelig under udvalgsbehandlingen drøfte dem med partierne og løbende tage stilling til dem.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 16.35

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 6: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgår mod eget ønske). Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 8/10 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Irene Simonsen (V):

Det her lovforslag er jo udarbejdet med baggrund i, at vi skal tilgodese nogle borgere, der er kommet i klemme, og det tager først og fremmest udgangspunkt i de få, der er kommet i klemme og ikke kan få en ægtefælle med til Danmark efter nogle års udstationering i et andet land.

De få sager, der har været, har fyldt meget, og de har bestemt også påvirket Venstre, og vi er tilfredse med at kunne rette op på tingene, så det nu er muligt for danskere, der er udstationerede og forelsker sig over landegrænser, at bosætte sig i Danmark og leve deres familieliv her.

Der har været brug for at justere disse regler for visse udlandsdanskere, som i kraft af en stærk og varig tilknytning til Danmark nu får mulighed for at vende tilbage til Danmark med en udenlandsk ægtefælle.

Tilknytningskravet bliver nu lempet til fordel for en regel om, at personer, der har haft dansk statsborgerskab i 28 år, hvad enten det er erhvervet ved fødslen eller senere, og personer, som ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, men som er født og opvokset her i landet, ikke længere skal opfylde krav om tilknytning.

Problematikken med tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber er stadig vigtig at have for øje. Når jeg gang på gang støder på dybt ulykkelige unge mennesker med en anden etnisk baggrund end dansk, som enten er flygtet fra deres familier eller er blevet tvunget til at leve i forening med en ganske fremmed, fordi de af den samme familie netop er blevet presset og tvunget til at indgå ægteskab med et familied medlem i hjemlandet, så undrer jeg mig. Jeg undrer mig over, at det har kunnet foregå i så lang tid med den enorme krænkelse, som det er af de unge menneskers menneskerettigheder.

Efter de seneste stramminger i udlændingeloven, der trådte i kraft den 1. juli 2002, eksisterer der en generel regel om, at der ikke kan gives ægtefællesammenføring til unge, såfremt ægteskabet er sket imod de unges ønske, og der består yderligere et krav om, at begge skal være fyldt 24 år, før tilladelsen kan gives. Herudover skal den samlede tilknytning til Danmark være større end den samlede tilknytning til et andet land.

Lovforslaget indebærer desuden, at nærtbeslægtede ikke længere skal have adgang til familiesammenføring, da det er regeringens erfaring, at de ægteskaber ofte er indgået under tvang. Over en tredjedel af de afslag på ansøgninger om familiesammenføring, der blev givet af Udlændingestyrelsen i perioden fra 1. januar 2001 til 1. juli 2003, var med henvisning til, at ægteskabet var indgået i forbindelse med tvang, var mellem nært beslægtede og de fleste heraf mellem fætre og kusiner.

Det her forslag vil indføre en formodningsregel om, at der er tale om tvang ved indgåelse af ægteskab mellem nært beslægtede, og det vil dermed hjælpe de unge, der frygter for familiens hævn, ved at vende bevisbyrden om. Det er altså ikke et selvstændigt element, der kan betyde en afvisning af familiesammenføring, men det kan give myndighederne en vis oplysning om familiemønstrene i den pågældende familie og dermed, om den unge som led i dette mønster bliver udsat for tvang.

Jeg har også noteret mig, at hørings svarene til lovforslaget har været meget kritiske og negative, men jeg undrer mig igen meget over, hvor de interesseorganisationer, lige fra Dansk Røde Kors til Institut for Menneskerettigheder, som i dag kritiserer regeringens ændringer af udlændingeloven, har været henne i al den tid, hvor familiesammenføringerne har fundet sted, og hvor krænkelse har fundet sted. For hvem er det lige, der har brug for beskyttelse i den her situation? Er det den unge pige, der bliver tvunget til at tage afsked med sin nærmeste familie og omgangskreds og leve på et krisecenter, fordi hun har bragt skam over familien, eller skal vi tage hensyn til den herboende familie, som ikke kan acceptere pigens eget frie valg?

Ja, svaret er selvfølgelig givet, for det kan virkelig ikke passe, at vi tager mere hensyn til en families æresbegreb frem for et ungt menneskes ret til selv at vælge, hvem vedkommende vil tilbringe sit liv og fremtid med, og som vil leve fri for frygt og overgreb.

Forslaget bliver også kritiseret for at stride mod den europæiske menneskerettighedskonventions art. 8, som sikrer enhver retten til respekt for privat- og familieliv.

Kl. 16.40

Retten til familiesammenføring er også internationalt anerkendt i en lang række konventioner, men samtidig er det så også internationalt anerkendt, at ægteskaber kun skal indgås med ægtefællernes frie og uforbeholdne samtykke, som det jo bl.a. kommer til udtryk i verdenserklæringen om menneskerettigheder, art. 16, stk. 2., FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, art. 23, stk. 3, og FN-konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, art. 10, stk. 1. Der er altså ikke den mindste smule diskrimination i det her lovforslag, og danskere med minoritetsbaggrund bliver ikke behandlet anderledes end andre danske statsborgere.

Venstre ser med glæde frem til at kunne hjælpe flere med det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører om, hvordan ordføreren mener, at lovforslaget forholder sig til grundlovens § 70.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er vi jo meget enige med Venstres ordfører i, at tvangsægteskaber skal bekæmpes. Det er også derfor, at vi f.eks. i årevis har stillet forslag, som ikke altid har fået Venstres støtte – jeg tror faktisk aldrig, de har fået Venstres støtte – om øgede bevillinger til pigegrupper og krisecentre og den slags ting. Vi fremsatte f.eks. under den tidligere regering gang på gang forslaget, men vi havde desværre ikke Venstres støtte, for ellers var det jo gået igennem. Men jeg kan forstå, at Venstre kun er imod tvangsægteskaber, når det er noget, der kan bruges til at holde udlændinge ude fra Danmark.

Forstod jeg Venstres ordfører korrekt, når jeg forstod det på den måde, at halvdelen af alle ægteskaber med en udlænding, hvor der har været tale om mindre end 28 års ophold i Danmark, er tvangsægteskaber? Sagde Venstres ordfører, at halvdelen af alle ægteskaber med en udlænding, som har været i Danmark i mindre end 28 år, er tvangsægteskaber?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører om en meget konkret situation.

Er det ikke er rigtigt, at hvis man bliver født som dansk statsborger, og som 4-årig flytter fra Danmark til f.eks. Argentina og bor der i i 25 år, hvis man ikke taler sproget og ikke på nogen måde har noget andet forhold til Danmark, end at man blev født i Danmark og fik statsborgerskab, men har opholdt sig i Argentina i 25 år, kan man vende tilbage til Danmark med sin argentinske ægtefælle? Derimod kan et andet barn, som får et statsborgerskab som 4-årig og efterfølgende flytter til Argentina og finder en ægtefælle dér, ikke vende tilbage til Danmark.

Jeg vil gerne bede Venstres ordfører forholde sig til, hvordan det kan være, at der ifølge dette forslag lægges op til, at en person, som i 24 år bor uden for Danmark, har større tilknytning, end en person, der har boet i Danmark de sidste 24 år.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jeg tror, jeg vil starte bagfra og svare hr. Kamal Qureshi: Eksemplerne er ganske rigtigt fremlagt, som hr. Kamal Qureshi gør det. Men der er jo netop det, at når man får et statsborgerskab, giver det også nogle rettigheder, og det er indlysende, at det er derfor, man tager et statsborgerskab. Det er helt indlysende.

Hr. Kamal Qureshi har fuldstændig ret i be-lysningen af det, og det vil jeg ikke på nogen måde benægte, men jeg vil kraftigt pointere, at statsborgerskabet jo netop er med til at give nogle rettigheder. Derfor er der også flere og flere, der søger det.

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg med hensyn til at støtte pigegrupper og andet sige, at jeg synes, det er ærgerligt, hvis hr. Søren Søndergaard ikke har læst regeringens handlingsplaner. Vi vil netop gå meget kraftigt ind i det her arbejde, og vi vil gøre et vældigt støttearbejde for de piger og unge mænd ikke at forglemme, som er ramt af problemet med tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber. Der ligger gode handlingsplaner på området, og der er også midler til det.

Kl. 16.45

Så blev der også stillet et spørgsmål om den tredjedel, der er blevet afvist ikke alene med begrundelse i, at det er tvangsægteskaber, men hvor det har spillet ind, og hvor der har været en begrundet mistanke om, at det ikke har været

et forhold, der er indgået på helt frivillige vilkår: Det kan vi ikke leve med herhjemme mere. Det har taget overhånd. Danmark er et demokratisk samfund, der bygger på den enkeltes personlige frihed, også retten til selv at vælge sin ægtefælle.

Jeg må sige, at mit hjerte er fyldt af det her, når jeg kommer rundt og taler med unge mennesker af anden etnisk baggrund. De er ramt. Indimellem er de ikke selv klar over, hvor meget de er ramt. Men jeg kan se forskellen på at have nogle frihedsrettigheder, og det handler om, at når man er borger i Danmark, skal vi også lære dem om vores frihedsrettigheder.

Jeg håber, at jeg kan komme tilbage til fru Elsebeth Gerner Nielsens spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Der er i hvert fald to ting, der er interessante, som jeg gerne vil bede Venstres ordfører om at forholde sig til. Det ene er, at statsborgerskab, som jeg hører fru Irene Simonsen sige, i sig selv er noget, selv om man opholder sig i udlandet, som giver en stærkere tilknytning til Danmark, end hvis man opholder sig i Danmark uden statsborgerskab.

Det er altså rigtigt forstået, at selv om en person har boet 24 år i udlandet, har vedkommende en stærkere tilknytning til Danmark end en, der har boet 24 år i Danmark; selv om vedkommende ikke taler dansk, er der altså en stærkere tilknytning til Danmark, end hvis man har boet i Danmark de sidste 24 år. Det er det ene.

Det andet er: Hvordan er Venstres overvejelser i forhold til at lære unge mennesker i Danmark retten til at kunne vælge sin egen partner, retten til at kunne vælge sin egen ægtefælle, når Venstre hermed er med til at gennemføre en lovgivning, hvor myndige danske unges ret til at kunne vælge deres ægtefælle i udlandet og efterfølgende få opholdstilladelse i Danmark lige præcis bliver frataget dem med den her lovgivning?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har læst regeringens handlingsplan på det område og har såmænd også en rosende bemærkning tilovers for den i min ordførertale.

Det, som Venstres ordfører bare var i gang med, var en historisk redegørelse om, hvor alle mulige var. Spørgsmålet er: Hvor var Venstre, da Enhedslisten gang på gang under den forrige regering stillede forslag om hjælp til pigeclub-

ber, krisecentre osv.? Hvor var Venstre? Ja, det kan godt være, at de var i salen, men de stemte imod. Det interesserede dem ikke. Det er jo problemet.

Jeg kunne godt tænke mig at diskutere Vestres retsopfattelse. Normalt har jeg den opfattelse, at hvis der er nogen, der begår lovbrud, og det er jo et lovbrud at lave et tvangsægteskab, skal de straffes. Men jeg har også den opfattelse, at hvis der er nogen, der begår lovbrud, skal vi ikke straffe nogle andre, men det er jo sådan set det, man gør her. Det, man gør, er, at da der er nogle, der udnytter muligheden for familiesammenføring til tvangsægteskaber, så straffer vi alle, der ønsker familiesammenføring. Er det et princip, som Venstre vil overføre til andre af livets områder?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Fru Irene Simonsen siger i sin ordførertale, at hun undrer sig over, at høringssvarene er så negative. Det er positivt, at man kan undre sig, men så skulle man også gerne kunne reflektere over det og tage høringssvarene til sig; det ville være positivt.

Fru Irene Simonsen siger, at halvdelen af de ægteskaber, der bliver indgået, når vi taler om nært beslægtede, er tvangsægteskaber. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor man har de tal fra, for jeg har forsøgt, når det drejer sig om tvangsægteskaber, at få det belyst enten via nogle forskningsprojekter eller via nogle klare undersøgelser eller på anden måde for at få at vide, hvordan vi får det her dokumenteret. Så jeg vil gerne have at vide, hvor man har de her helt præcise tal fra, så man kan udtale sig så skråsikkert om de her spørgsmål.

Så kan jeg se, at jeg lige kan nå spørgsmål nummer to: En del af høringssvarene skelner mellem arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber, fordi arrangerede ægteskaber ikke er baseret på tvang, men kan være indgået på helt frivillig basis, skelner man overhovedet ikke i Venstre?

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Først skylder jeg fru Elsebeth Gerner Nielsen et svar på spørgsmålet om § 70 i grundloven. Jo, vil jeg sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, det er faktisk det, der er det grundlæggende her, det er nemlig vores egen frie ret til at bestemme og

også bestemme, hvem vi vil indgå et ægteskab med.

Sådan er det ikke i praksis i øjeblikket. Det er det, vi tager hensyn til, og det er det, vi tager udgangspunkt i. Det er så vigtigt, at vi netop tilgodeser det og siger, at vi lever i et demokratisk samfund, hvor også de her menneskerettigheder og de regler, vi har i grundloven, som er grundlæggende for den personlige frihed, også i praksis gør sig gældende i vores samfund.

Det tror jeg heller ikke at fru Elsebeth Gerner Nielsen er særlig uenig med mig i – med de udgangspunkter, jeg kender, og som tidligere er ytret om den grundlæggende frihed.

Til fru Bodil Kornbek: Jeg vil meget gerne svare på spørgsmålet, om vi skelner mellem tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber. Når jeg kommer rundt, har jeg personligt meget, meget svært ved at finde den gråzone, der er, og det tror jeg at mange andre også har. Det er jo ikke noget, vi kan stille os skråsikkert op med her.

Men jeg hørte så sent som i forgårs om en episode med en ung mand, der havde fået valget. Han var taget med hjem på ferie, og så var der ellers blevet præsenteret 18 kvinder for ham på én dag, og så kunne han vælge en af dem. Det er altså for mig at se tvang. Det endte så i øvrigt med familiesammenføring, og det endte også senere med en skilsmisse, for han jo havde en dansk veninde herhjemme, som han senere blev gift med.

Det vil man i nogle kredse betegne som et arrangeret ægteskab. I min terminologi er det tvang – frivillig tvang om man vil.

Jeg har også reflekteret over høringssvarene og er kommet til den samme konklusion, som jeg netop har udtrykt her fra talerstolen, nemlig at jeg stadig må undre mig, selv når jeg reflekterer. Det er jo ikke sådan, at når man reflekterer, skal man altid tage alting til sig. Fru Bodil Kornbek kan sikkert også finde eksempler på, at det ikke er sket.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Kamal Qureshi for tredje gang og derefter fru Elsebeth Gerner Nielsen.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu nåede fru Irene Simonsen desværre ikke at svare, men jeg kan så passende lige spørge om noget i den sammenhæng. Dansk Røde Kors skriver, at et vist antal år med indfødsret eller

opholdstilladelse ikke er en garanti for stærk og varig tilknytning til Danmark.

Jeg vil gerne spørge fru Irene Simonsen:

Hvordan vil man, for det står jo i bemærkningerne, sikre sig, at der blandt dem, der skal have opholdstilladelse, er en stærk og varig tilknytning til Danmark – altså de, hvis ægtefæller skal have opholdstilladelser?

Jeg vil gerne spørge fru Irene Simonsen, Venstres ordfører: Hvordan vil man sikre sig, at personer, der stort set hele deres liv har opholdt sig uden for Danmark, som ikke kan tale dansk, som ikke har haft nogen tilknytning til Danmark, har den tilknytning til Danmark, som det påstås at man har alene i kraft af et statsborgerskab?

Hvordan er det i sammenligning med den person, der hele sit liv har boet i Danmark, men som måske ikke har statsborgerskab? Hvordan kan man sige, at selv om de bor i udlandet, er der altså en stærkere tilknytning til Danmark, end hvis de bor i Danmark?

Så vil jeg gerne spørge fru Irene Simonsen: Hvis fru Irene Simonsen virkelig er optaget af folks frie vilje, vil Venstre så støtte et forslag, hvor alle, når de er myndige fra 18-årsalderen, får lov til at få deres ægtefælle til Danmark, hvis vi sikrer os, at det er sket med deres egen frie vilje? Vil Venstre støtte et sådan forslag?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ordføreren siger hele tiden, at det er i halvdelen af alle de tvangsægteskaber, der er indgået, hvor der er tale om fætter-kusine-ægteskaber eller i hvert fald ægteskaber med nært beslægtede, men det er jo ikke tilfældet; det er i ca. 33 pct. af de ægteskaber, der er indgået, og der er under alle omstændigheder tale om et utrolig spinkelt statistisk grundlag, i og med at udgangspunktet er 27.

Men jeg vil gerne lige have fat i det med grundlovens § 70, for det, der står i grundlovens § 70, har intet med frihed at gøre. Det kunne man formode, men sådan er det ikke. Det, der står i grundlovens § 70, er, at der ikke må diskrimineres på baggrund af bl.a. afstamning.

Jeg vil gerne have en redegørelse for, hvorfor ordføreren mener, at der ikke er tale om diskrimination på baggrund af afstamning, for det, der står i lovforslaget, er jo, at et menneske, som kommer fra en familie, som stammer fra en familie, hvor der er tradition for at gifte sig med udlændinge, ikke længere har de samme mulig-

heder som statsborgere, hvis familier har giftet sig dansk. Er det ikke diskrimination i forhold til § 70?

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Det er klart, at taler man om tvangsægteskaber kontra arrangerede ægteskaber, er der en gråzone, og det er vanskeligt. Men jeg må sige, at der er en reel forskel, som man bl.a. kan læse i hørings svarene og også i en rapport, der er kommet fra Ligestillingscentret på RUC. Lad nu det være.

Jeg er interesseret i dokumentationen for, at halvdelen af ægteskaber med nærtbeslægtede er tvangsægteskaber. Jeg regner selvfølgelig med, at der er en dokumentation, og at man ikke bare føler eller formoder det, men at man rent faktisk kan dokumentere det, for med det billede, man tegner over for befolkningen, synes jeg, at det er temmelig problematisk, hvis man ikke kan dokumentere, at det rent faktisk er sådan. Så bliver det jo et billede af, at de alle sammen er tvangsægteskaber, dem kan man ikke regne med, og det er godt, at der kommer de her stramninger.

Jeg regner sandelig med, at man taler ud fra et ordentligt statistisk grundlag, at man måske ligefrem har forsket i nogle af de her ting, at man ved, hvad det er, man taler om, og at man ikke formoder og føler en hel masse og dermed tegner et billede af en gruppe borgere i dette samfund, som er temmelig negativt.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Hr. Søren Søndergaard spørger, hvor Venstre har været henne i det her. Vi har været her. Siden 1993 har vi klart fremlagt vores udlændingepolitik og det, der nu efterhånden er ved at være gennemført, og som vi kan sætte et hak ved.

En af de ting, vi sagde, var, at det var vigtigt at få det her problem stoppet, og det har vi i stor udstrækning fået gjort. Nu tager vi det sidste step, samtidig med at det er tydeligt og klart i vore handlingsplaner, at vi også vil sætte hjælp ind over for de kvinder og unge mænd, som er ramt af det problem her. De skal ikke komme til at stå alene. Det kan hr. Søren Søndergaard få mit ord på herfra, og han må gerne hænge mig op på det senere, hvis han mener, at det ikke er tilgodeset.

Til fru Elsebeth Gerner, der siger, at der ikke må diskrimineres på baggrund af afstamning:

Nej, det er jo slet ikke det, det her handler om, for loven er lige for alle her. Loven gælder for alle, også 28-års-reglen, og der skelnes ikke. Så grundlovens paragraffer bliver overholdt. Der er en ting, fru Elsebeth Gerner kan være sikker på, som jeg i hvert fald føler mig tryk ved, og som jeg ved, at Venstre også føler sig tryk ved, og det er, at det her er blevet tjekket. Man fremsætter ikke et lovforslag, der er grundlovsstridigt, vil jeg sige til fru Elsebeth Gerner.

Til fru Bodil Kornbek, der beder om dokumentation vedrørende tvangsægteskaber: Jeg må igen for det første pointere – og det er også et svar til hr. Kamal Qureshi – at mit udgangspunkt er, at allerede ét indgået tvangsægteskab er et for meget. Det tror jeg faktisk heller ikke med det, vore hjerter fælles brænder for, at vi kan blive uenige om. Det tror jeg at vi er helt enige om.

Så tror jeg faktisk også – jeg hørte i hvert fald fru Bodil Kornbek sige det herfra – at der er nogle gråzoner. Men med udgangspunkt i, at ét tvangsægteskab er et for meget, så må vi også mødes et sted. Og når jeg skal dokumentere det, kan jeg sige, at i halvdelen af sagerne har det med nærtbeslægtet ægtefællesammenføring været en af de medvirkende årsager.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen og derefter hr. Søren Søndergaard, begge for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg undskylder, men jeg synes ikke, at jeg fik et svar. Som sagt står der i grundlovens § 70, at der ikke må diskrimineres på baggrund af afstamning. I bemærkningerne til det her lovforslag står der:

»Det foreslås på den baggrund, at tidligere ægtefællesammenføringer i ægtefællernes nære familie skal tale for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke anses for indgået eller etableret efter parternes eget ønske.«

Det betyder helt konkret, at hvis jeg er så uheldig, at mine forældre er blevet familiesammenført, eller hvis jeg har en søster, der er blevet det, behandles jeg anderledes end en statsborger, hvis familie har holdt sig herhjemme og sørges for at gifte sig dansk. Det kalder jeg diskrimination på baggrund af afstamning.

Kl. 17.00

Jeg vil også gerne have ministerens synspunkt på det på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg bliver lige nødt til at fortælle fru Irene Simonsen, at det er sket, at der er blevet fremsat grundlovsstridige forslag her i Folketinget. Det er faktisk også sket flere gange, at de er blevet vedtaget, og det er jo næsten endnu værre. Men det er nok ikke sidste gang, at det er sket. Nu får vi jo se.

Men hvis Enhedslisten og Venstre, på trods af hvordan Venstre stemte i de der år fra 1993 og frem til 2001, er enige om, at det, det gælder om, er at hjælpe ofrene og gøre ofrene stærke nok til at bryde ud og helst hjælpe dem, før de bliver ofre, nemlig hjælpe dem på det tidspunkt, hvor de er i stand til at sige nej, hvilket jo er det vigtigste – gennem pigeclubber og styrkelse af dem osv. – hvad er så grunden til, at man fremsætter et forslag, der skal ramme en hel masse, der ikke er ofre og ikke har noget problem? Det er det, forslaget går ud på.

Der er nogle, der bliver indført i et tvangsægteskab. Der skal være straf til dem, der er ansvarlige for det, og der skal være hjælp til dem, der er ofre. Men hvorfor lave et forslag, der rammer en masse mennesker, som ikke har noget med tvangsægteskab at gøre, men som bare gifter sig af kærlighed, fordi de kan lide hinanden? Er det Venstres normale retspolitiske opfattelse, og hvornår bliver den så udstrakt til andre områder af livet?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek

Der er altså ingen dokumentation for, hvor stor en andel de her tvangsægteskaber udgør. Fru Irene Simonsen siger: Hvis der bare er ét, så er det et for meget. Det er korrekt. Tvangsægteskaber tager vi selvfølgelig afstand fra.

Men det er godt nok en voldsom lovgivning, altså at man, hvis problemstillingen er så lille – man kender i øvrigt slet ikke omfanget af den – så fremsætter et forslag, som i den grad kommer til at ramme en stor, stor gruppe mennesker. Høringssvarene tager skarpt afstand fra den måde, det bliver håndteret på.

Jeg er klar over, at Venstre i sine handlingsplaner også forsøger at målrette indsatsen. Det mener jeg virkelig man skulle sætte endnu større fokus på og sige: Det her skal vi til livs.

Men at lave en lovgivning uden nogen form for dokumentation med sådan et indhold vil jeg skarpt tage afstand fra, det vil jeg sige. Det er altså ikke nok at fornemme og føle og formode.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Først til fru Elsebeth Gerner Nielsen: Her handler det jo ikke om, at man siger, at fordi der er et forhold i nærbeslægtet familie, gives der et automatisk afslag, for så har fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke læst forslaget. Man flytter bare bevisbyrden. Det er jo det, det handler om. Hvis der er ægte kærlighed i det her, og man kan bevise, at der ikke er tvang eller arrangement i det her, men at det er et frivilligt forhold, så gives der også tilladelse.

Hr. Søren Søndergaard pointerer de her ting omkring loven og spørger: Hvorfor hjælper vi ikke de unge noget mere? Det er jo det, vi gør, vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard. Det er det, som de mennesker, der har været ramt, har givet os gode råd og vejledning om at gøre her, for de siger: Giv os det ekstra redskab, så vi, når vi begynder at føle tvangen fra forældrene, pludselig kan få hjælp på flere måder, både socialt og i pigeklubber og ved andet, men også ved at have loven i hånden, så vi kan gå hen til forældrene og sige til far og mor, at det her er ulovligt, og de kan ikke få det gennemført.

Det er pigerne og de unge mænd selv, der beder om det her. Det er meget indlysende.

Fru Bodil Kornbek siger ingen dokumentation. Jeg kunne jo godt tænke mig at vide, hvad det er for en dokumentation, fru Bodil Kornbek vil have. For hvis fru Bodil Kornbek søger, at der skal være afslag alene med begrundelse i et fætter-kusine-ægteskab, så kan fru Bodil Kornbek ikke få det. Men det har været med på vægtskålen sammen med andet i 37 pct. af tilfældene.

Kl. 17.05

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Dette lovforslag, vi står med her i dag, er forligsstof, så derfor kan jeg da med det samme sige, at vi agter at støtte lovforslaget.

Socialdemokraternes holdning er, at vi vil indrette en udlændinge-, asyl- og integrationspolitik, som tjener integrationen bedst muligt. Der skal være balance mellem udlændinges ret til at tage bopæl i Danmark og det danske samfunds chance for at håndtere integrationen.

Under valgkampen til folketingsvalget i november 2001 sagde Socialdemokraterne således, at vi vil arbejde for et samfund, hvor antidemo-

kratiske, autoritære eller kvindeundertrykkende holdninger ikke får lov til at brede sig.

Vi gjorde det således allerede under valgkampen klart, at vi i den kommende valgperiode var indstillet på at gennemføre lovændringer for at nå målsætningen. Det var et centralt emne for det udspil, vi kom med i foråret på integrationsområdet, »Ret og pligt til aktivt medborgerskab«, som kan findes på vores hjemmeside, og det har været centralt i forhold til de forhandlinger, vi har haft med regeringen hen over sommeren om en evaluering af den nuværende udlændingelovgivning. Det er nemlig Socialdemokraternes opfattelse, at det danske samfund skal bygge på ligeværd mellem mennesker, høj som lav og mænd som kvinder.

Tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber er desværre stadig en realitet i Danmark. En del unge med en udenlandsk baggrund tvinges af deres familier til at indgå sådanne ægteskaber, der ofte medfører store omkostninger for de unge. Konsekvenserne for de unge, der bryder ud af disse ægteskaber, er ofte voldsomme både fysisk og psykisk, samtidig med at integrationen besværliggøres. At en tredjedel af alle kvinder, der er på krisecentre, således er piger med anden etnisk baggrund taler sit tydelige sprog.

Selv om Socialdemokraterne bestemt ikke støtter alle elementer i den nuværende udlændingelov, der blev vedtaget i Folketinget sidste år, har vi derfor alligevel hele tiden været klare i mælet med hensyn til, at vi støtter 24-års-reglen og den type tilknytningsregel, der er i loven, men vi kræver fortsat mere objektive kriterier til grund for vurderingen.

Det er vores opfattelse, at reglerne forhindrer, at helt unge mennesker tvinges til at gifte sig med en slægtning. Reglerne er samtidig et signal om, at traditionen for at hente en ægtefælle i forældrenes eller bedsteforældrenes hjemland modarbejder integrationen i det danske samfund.

Det er vores oplevelse, at alderskravet på 24 år for familiesammenføring og tilknytningskravet er blevet godt modtaget blandt de unge, som skulle beskyttes.

Desværre har reglerne samtidig været årsag til en lang række beklagelige enkeltsager. I sommer krævede Socialdemokraterne derfor, at integrationsministeren fandt en løsning på den pine, som udenlandsdanskere havner i, når de gerne vil vende hjem til Danmark med en udenlandsk ægtefælle. I september lykkedes dette, da vi fik mulighed for at indgå en aftale med regeringen

om at ændre reglerne for familiesammenføring, så der fremover ikke stilles tilknytningskrav, hvis den danske part har haft indfødsret i 28 år eller har boet i Danmark i 28 år.

Det er vores holdning, at den aftale, vi indgik, og hvis dele vi behandler i Folketinget i dag, afbøder en lang række problemer. Vi har sikret, at reglen bliver målrettet mod de problemer, der skal løses, nemlig tvangsægteskaberne og de arangerede ægteskaber, men vi vil naturligvis stadig følge meget nøje med i, om tilknytningskravet administreres hensigtsmæssigt.

Ligeledes vil vi under udvalgsarbejdet stille en række spørgsmål angående lovforslagets mere konkrete udformning, idet en del høringsvar har nævnt nogle problemstillinger, vi vil følge op på. Det drejer sig således om adoptivbørn, som kan blive ramt unødigt hårdt af disse nye regler, fordi de ikke er født i Danmark, og det har vi drøftet allerede under forhandlingerne, og vi mener, vi havde en forståelse om, at adoptivbørn ikke ville blive ramt. Vores holdning er, at adoptivbørn bør ligestilles med børn født her i landet, og derfor vil vi forfølge det her spørgsmål, så længe det ikke er i strid med de internationale konventioner.

Ligeledes er der kommet en lang række andre høringssvar, der sår tvivl om, hvorvidt lovforslaget i sig selv er i strid med de internationale konventioner på en række andre områder. Socialdemokraterne har ikke umiddelbart grund til at tro, at dette skulle være tilfældet, idet Justitsministeriets jurister både var inde løbende at vurdere initiativer i den aftale, der er indgået mellem Socialdemokraterne og regeringen, samt i forbindelse med udformningen af dette lovforslag. Men igen: Vi vil være meget kritiske, og vi vil gerne se på forslaget, hvis det er i strid med konventionerne, og vi vil nøje følge det videre udvalgsarbejde på dette område.

Til afslutning vil jeg dermed sige, at Socialdemokraterne stadig er meget opsatte på at hjælpe de unge, der er blevet tvangsgift, eller som prøver at undgå det. Lovgivning kan ikke gøre det alene. Derfor er vi meget tilfredse med de tydelige fingeraftryk, vi har fået sat i aftalen.

Kl. 17.10

Vi regner også med, der snart vil komme et forslag om, at der ikke skal være adgang til ægtefællesammenføring i 10 år, hvis den herboende ægtefælle er dømt for vold mod ægtefælle eller samlever, og det forslag er et, vi har gjort meget ud af skulle komme med i den aftale, vi har lavet med regeringen.

Vi mener, at der er brug for flere etniske rådgivere, der kan tage ud og mægle i familier, hvor en ung er ved at blive presset ud i et ægteskab. Der er brug for flere permanente bosteder til de piger, der bryder ud af et voldeligt ægteskab, og familiesammenførte skal lære dansk fra starten. Det er nogle af de punkter, vi gerne vil diskutere videre med regeringen i den kommende tid.

Formanden:

Så er der bedt om tre korte bemærkninger: hr. Kamal Qureshi, fru Elsebeth Gerner Nielsen og hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil da meget gerne prøve at stille Socialdemokraterne nogle af de samme spørgsmål, som jeg også prøvede at få Venstre til at forholde sig til, selv om jeg ikke fik svar på dem alle.

Det er interessant, at Socialdemokratiets ordfører i en artikel i Politiken siger: Det er altså svært at se, at vi så i givet fald overhovedet skal opretholde tilknytningskravet, for de fleste af de indvandrere, der i dag henter ægtefæller i udlandet, er jo født og opvokset her.

Jeg gentager: De fleste af de indvandrere, der i dag henter ægtefæller i udlandet er jo født og opvokset her.

Det er jo interessant, at Socialdemokraterne mener, at danske borgere, der er født og opvokset i Danmark, og som har dansk statsborgerskab, er indvandrere, og at der derfor skal være en særlig lovgivning, som skal ramme særligt den gruppe.

Jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål. Hvis nu man kunne sikre, at de 18-årige valgte deres ægtefælle frit, vil en 18-årig i Danmark i dag, der har fundet sin ægtefælle i udlandet, efter Socialdemokratiets mening kunne gå op til Udlændingestyrelsen og sige: Jeg kan dokumentere, at det er sket af min egen fri vilje? Og kunne vedkommende få opholdstilladelse til sin ægtefælle?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Den socialdemokratiske ordfører talte meget om ligeværd og lighed, sådan som jeg hørte det, nemlig at loven netop skulle gælde for alle. Jeg ved også, at Socialdemokratiet har gjort sig utrolig meget umage med at sikre, at der netop skulle være den lighed. Alligevel kan man konstatere, at UNHCR, Advokatrådet, Center for Men-

neskerettigheder, Amnesty International, Rådet for Etniske Minoriteter og sikkert også mange andre netop hæfter sig ved, at der gøres forskel. Der gøres forskel mellem statsborgere. Statsborgere, som har etniske rødder i en anden kultur, stilles anderledes end danske statsborgere.

Man kan godt gøre forskel på udlændinge og danske statsborgere på det her område, men man kan ikke gøre forskel mellem statsborgere. Derfor vil jeg gerne have ordførerens synspunkt i forhold til de høringssvar, der er kommet, som viser, at der er meget tvivl om, hvorvidt der overhovedet på nogen måde kan tales om lighed for loven.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil da også sige tak til Socialdemokratiet for den nyvundne interesse for de her piger, som bliver udsat for tvangsægteskaber. Hvorfor stemte Socialdemokratiet så så dumt, dengang vi behandlede det, da Socialdemokratiet var i regering? Det kan jeg da ikke forstå, men det kan jeg måske få en forklaring på.

Men jeg forstår altså, at man nu vil gøre noget. Blandt familiesammenføringer er der tvangsægteskaber; blandt familiesammenføringer, der skal familiesammenføres med henblik på ægteskab, er der tvangsægteskaber, og derfor forbydes alle familiesammenføringer, medmindre man med den nye ændring altså har 28 års ophold i Danmark.

Men der rammer man ikke bare dem, der gør noget forkert. Der rammer man jo også en masse, der ikke gør noget forkert. Er det en generel socialdemokratisk retspolitik, at når der er nogle inden for et eller andet område, der gør noget forkert, så skal man ikke bare ramme dem, men også alle mulige andre? Er det en principiel socialdemokratisk holdning, vi bliver præsenteret for her, eller er det kun en holdning, der rammer indvandrere?

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Hr. Kamal Qureshi læste et citat op fra noget, som undertegnede skulle have udtalt. Og jeg kan godt ... (*tilråb fra salen*) nå, det er ordføreren fru Anne-Marie Meldgaard, der har udtalt det. Jeg troede, det var mig som ordfører. Så vil jeg ikke så meget kommentere dét, men sige, at jeg ikke kan genkende citatet, og at det må stå for fru Anne Marie Meldgaards egen regning.

Jeg kan sige, at jeg i hvert fald selv har deltaget i forhandlingerne omkring det her forslags tilblivelse og er blevet meget opmærksom på hen ad vejen, hvad det egentlig vil sige at gå ind og gøre noget ved det her problem, som alle de ordførere, der har været oppe på talerstolen, jo ikke er uenige om eksisterer og heller ikke er uenige om, at der skal sættes ind over for. Det, vi er uenige om, er nok mere, hvordan man gør det, og hvilke midler man skal tage i brug.

Sådan forstod jeg det i hvert fald på hr. Søren Søndergaard, altså at Socialdemokratiet ikke stemte for en lang række initiativer; som Enhedslisten tog allerede under den tidligere regering. Der sad jeg desværre ikke i Folketinget og har derfor ikke været med til at debattere dem; og jeg må indrømme, at jeg ikke kender dem i detaljen, men jeg ved fra tidligere erfaringer, at det jo ofte er sådan, at vi er enige med Enhedslisten i målene, men vi er ikke altid enige om, hvordan man skal gøre det, og det kan jo være, at det er det, der har været gældende for de forslag.

Når det drejer om lighed for loven, som fru Elsebeth Gerner Nielsen var inde på, er det rigtigt, at der er en lang række høringssparter, der har hæftet sig ved de forskelle, man mener der er og bliver gjort på statsborgere i Danmark. Sådan nogle høringssvar gør selvfølgelig indtryk, og det er også derfor, vi gør opmærksom på, at vi vil se nærmere på loven. Men vi er ikke af den holdning, at man ikke kan gøre forskel på statsborgere. Det gør man sådan set allerede i dag på forskellige andre områder, og det kan man også gøre i sådanne tilfælde.

Jeg kan ikke nikke genkendende til, at denne regel, som vi anser som en lempelse af det nuværende tilknytningskrav – vi anser det som en lempelse af den meget stramme lovgivning, der i sin tid blev indført – skulle betyde, at man forbyder alle ægtefællesammenføringer, indtil folk er 28 år. Det er jo ikke det, der gør sig gældende. Tværtimod bliver det nu lettere for dem, der er over 28 år, men de samme regler gælder stadig væk for dem, der er under.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg kan godt forstå, at Socialdemokratiet argumenterer for deres ja til forslaget med, at de altså vil bekæmpe de her tvangsægteskaber, fordi det er skrækkeligt og uacceptabelt. Det synes vi alle sammen. Men er formålet egentlig ikke det, at man vil begrænse andelen af familiesammenfør-

te? I bund og grund drejer det her sig jo ikke kun om tvangsægteskaber og bekæmpelsen af dem. Det drejer sig om, at man vil bekæmpe familiesammenføringerne, at der skal være et mindre antal familiesammenførte.

Men det var kun en kommentar. Nu kommer så spørgsmålet: Allerede nu ved Socialdemokratiet, at der kan være nogle problemer med det her lovforslag i forbindelse med adoptivbørn. Det er interessant, at man også havde problemer med den tidligere lovgivning, hvor man vidste, at der var nogle problemer med, at udenlandsdanskere ikke kunne komme til landet, så måtte man lige løse op for det, og det gør man så med det her forslag. Og nu kommer der så allerede en ny problemstilling om adoptivbørn, og det vil man se på. Tænk, at man ikke engang har fået det tænkt ind.

Problemet er jo egentlig, at hver gang man laver nogle stramninger og nogle regler, så skal man hele tiden hive nogle ud, fordi det jo er danskere, det på en eller anden måde går ud over. Det vil sige, at man får en yderligere stigmatisering af dem med en anden etnisk baggrund. Er det virkelig socialdemokratisk politik, at man får den stigmatisering? Det synes jeg er tankevækkende.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg beklager, at diskussionen med Socialdemokraterne selvfølgelig besværliggøres af, at det er fru Anne-Marie Meldgaard, der i pressen har forholdt sig til det her lovforslag, og at det nu er fru Sophie Hæstorp Andersen, der diskuterer det heroppefra. Men det må jo være Socialdemokratiets politik, vi diskuterer her.

Socialdemokratiet har også udtalt til pressen, og jeg citerer fra Politiken den 16. august:

»Sandsynligvis vil Socialdemokraterne foreslå, at fem eller syv års ophold i udlandet skal lette adgangen til Danmark.«

Det vil sige, at hvis nu man har en person, som er dansk statsborger, og hvis forældre ønsker at tvangsgifte hende, er det så ikke korrekt, at med den nuværende lovgivning kan ægteskabet indgås i udlandet, hvis hun er 21 år. Så kan hun opholde sig i udlandet, eksempelvis i Tyrkiet, i 7 år, og efter at de 7 år er gået, hvor hun har opholdt sig i udlandet og har mistet tilknytningen til Danmark i den periode, kan hun komme til Danmark med sin udenlandske ægtefælle, frem for den person, der har boet i Danmark i 24

år og efterfølgende finder en ægtefælle i udlandet.

Kl. 17.20

Er det ikke korrekt, at adgangen til Danmark lettes, hvis man har boet i udlandet?

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Hr. Kamal Qureshi har en pointe her. Hvis en kvinde har været dansk statsborger i 28 år og så vælger at bo 5-7 år i udlandet og i øvrigt har giftet sig med en udenlandsk ægtefælle der, så vil det være muligt for vedkommende lettere at komme tilbage og få ægtefællesammenføring, end det vil være for en herboende, der ikke har været dansk statsborger i 28 år. Så det kan man godt sige. Så kan man nok tælle på én hånd, hvor mange mennesker det drejer sig om, men det er jo en anden ting.

I forhold til begrænsning af ægtefællesammenføringer generelt vil jeg sige meget klart, hvilket jeg også gjorde i min tale, at Socialdemokratiet støtter 24-års-reglen og det, at der er tilknytningsregler, at der er en værnregel omkring 24-års-reglen.

Vi er ikke enige med regeringen i, hvordan man i dag administrerer en sådan tilknytningsregel, men vi mener, at den bør være der. Det er vi, fordi vi ønsker at gøre noget ved tvangsægteskaber og det, at mange unge bliver tvunget ud i et arrangeret ægteskab. At det også samtidig er med til at begrænse antallet af ægtefællesammenføringer til Danmark har vi sådan set været meget klare i mælet om, at det har vi nok heller ikke så meget imod, når det kommer til stykket, fordi det kan være med til at lette integrationen. Vi mener, det er uheldigt, hvis unge med anden etnisk baggrund bliver ved med at gentage et mønster, hvor man gifter sig med en person fra sine forældres hjemland og bliver ved med at genleve det mønster igen og igen. Det er ikke godt for integrationen. Derfor kan vi heller ikke beklage, hvis det ikke sker, men det er ikke et mål i sig selv at begrænse på den måde.

Med hensyn til adoptivbørn vil jeg sige, at det har vi også villet drøfte, og vi har også haft det oppe, og vi vil meget gerne kigge på det. Det, der kan blive et problem, er måske faktisk de selv samme internationale konventioner. Vi synes ikke, der er noget problem i også at anse adoptivbørn som værende danske statsborgere, selv om de ikke er født her i landet. Vi vil godt se på det område.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er klart, at der er et hav af finurlige detaljer, som vi vil komme ind på under udvalgsbehandlingen. Her ved førstebehandlingen er jeg sådan set mere interesseret i at få klarlagt, hvad det er for et grundlæggende syn – man kunne måske kalde det menneskesyn – hos Socialdemokratiet, som ligger bag det her forslag.

Derfor vil jeg stille det samme spørgsmål, som jeg stillede i min første korte bemærkning. Blandt familiesammenføringer med henblik på ægteskab er der tvangsægteskaber. Derfor har man været med til at fremsætte et forslag om, at så forbyder vi alle familiesammenføringer med mindre nogle meget stramme regler omkring 28 års ophold er opfyldt. Hvad er baggrunden for det? Hvad er baggrunden for, at man rammer alle dem, som ikke laver tvangsægteskaber, som bare har været i udlandet og forelsket sig i en udenlandsk person? Hvorfor skal de rammes? Hvad er baggrunden?

Jeg synes, vi må have klarhed over, hvorfor man vælger en metode, hvor man ikke bare rammer de skyldige og hjælper ofrene, men hvor man også rammer alle mulige andre.

Formanden:

Så er det hr. Kamal Qureshi for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Tak til fru Sophie Hæstorp Andersen for at have sagt klart og tydeligt, at Socialdemokraternes intentioner også er at begrænse familiesammenføring til Danmark.

Jeg vil gerne spørge fru Sophie Hæstorp Andersen igen: Hvis nu der er en 24-årig person, som har boet hele sit liv i Danmark, som er dansk statsborger, og som over for Udlændingestyrelsen kan dokumentere, at vedkommende har fundet en partner i udlandet, som vedkommende er dybt forelsket i, og hvis der ikke på nogen måde er tale om tvang; hvis nu denne person er 18 år – lad os bare sige det for at gøre det lettere – og vedkommende er myndig og finder en person, som vedkommende forelsker sig i, gifter sig med og gerne vil flytte tilbage til Danmark med; han er dansk statsborger, har boet i Danmark hele sit liv, har været dansk statsborger hele sit liv, mener Socialdemokraterne så, at vedkommende skal have lov til at få op-

holdstilladelse i Danmark med sin ægtefælle, ja eller nej?

Kl. 17.25

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg ved, at en af de institutioner, som Socialdemokratiet i al fald hidtil har haft stor respekt for, er Det Danske Center for Menneskerettigheder, og konklusionen fra centret – undskyld, det hedder institut nu – er følgende: Det er imidlertid instituttets samlede vurdering, at reglerne om ægtefællesammenføring, hvis nærværende lovforslag vedtages, vil udgøre en usaglig og uproportionel forskelsbehandling af danske statsborgere med anden etnisk baggrund end dansk, som ville stride imod de europæiske menneskerettigheder.

Betyder den konklusion fra Institut for Menneskerettigheder, at Socialdemokratiet vil gå ind og genoverveje det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at nogle af de høringssvar, der er kommet, også hæfter sig ved den tidligere udlændingelov, der blev indgået. Og igen: Vi anser det her lovforslag som en lempelse af den udlændingelov, som havde en lang række uheldige følger og stadig har det for nogle mennesker.

Når Institut for Menneskerettigheder kommer ind på det her område, vil vi gerne være med til at kigge på det, og vi vil godt være med til at stille spørgsmål, men vi har også det udgangspunkt, at når jurister i Justitsministeriet har været med under aftaleindgåelsen, har kigget på aftaleteksterne og har været med til udfærdigelsen af det her – menneskerettighederne er jo sådan set indskrevet i store dele af dansk lov – så tror vi sådan set også på, at man allerede har levet op til det. Men det bekymrer os selvfølgelig, når instituttet kommer og siger, at man ikke har levet op til det, og det vil vi gerne være med til at kigge nærmere på.

En 18-årig person, der i dag kommer til udlændingemyndighederne og beder om at blive ægtefællesammenført, vil ikke leve op til den nuværende udlændingelov og det krav, der er om, at man skal være 24 år, før man kan få en ægtefællesammenføring.

Som jeg sagde i min ordførertale, som hr. Kamal Qureshi måske hørte, er det sådan, at Socialdemokratiet støtter, at man har en regel om, at

man skal være 24 år, før man kan få en ægtefælle sammenført til Danmark, og det er vi af den årsag, at vi mener, at den beskytter en lang række unge mennesker, hovedsagelig med anden etnisk baggrund, fra at blive tvunget ind i et ægteskab, som er uønsket. Vi håber på, at denne regel samtidig er med til at bakke op om deres frihedsret til at vente med et ægteskab og til at få en uddannelse og måske få et arbejde. Derfor har vi støttet denne her regel, og det gør vi fortsat. Så nej, en 18-årig vil ikke kunne få denne ret.

Omkring lighed for loven, som hr. Søren Søndergaard var inde på, så mener vi faktisk, at det her problem er af en sådan størrelse, at vi har været villige til, som jeg også sagde i min ordførertale, at tage lovgivningen i hånden. At det også rammer nogle uskyldige mennesker på det her område, er vi godt klar over. Det lovforslag, vi behandler i dag, skal gøre, at det rammer færre mennesker end oprindeligt var tiltænkt, men vi er godt klar over, at det stadig væk rammer nogle uskyldige mennesker, og det er ærgerligt, men vi mener også, at problemet er af en sådan alvor, at det kan begrunde det.

Formanden:

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hr. Søren Søndergaard spurgte tidligere i debatten om Socialdemokratiets menneskesyn, og det vil jeg også gerne tage fat i.

Jeg forstår selvfølgelig godt det her med, at man vil beskytte unge kvinder mod tvangsægteskaber – det håber jeg at vi kommer tilbage til senere på dagen – men nogle af dem, man også kunne forvente at Socialdemokratiet ville beskytte, er de allersvageste i vores samfund. Socialdemokratiets værdier har traditionelt taget udgangspunkt i, at man havde et særligt kollektivt ansvar for de svageste. I alle høringssvarene kommer det frem, at flygtninge med det her lovforslag bliver ringere stillet, end de tidligere har været, og jeg vil gerne give et enkelt eksempel.

I Horsens bor der en lille familie, der i dag består af en far, som har opholdt sig i Danmark i 7-8 år, og hans lille datter på 10 måneder. For 1 måned siden blev barnets mor udvist til Eksjugoslavien, fordi hendes tilknytning til Danmark ikke var tilstrækkelig stor til, at hun kunne få lov til at blive her. Med de regler, som Socialdemokratiet nu indfører, skal den far vente i al fald

omkring 21 år, inden han har opnået ret til at få familiesammenføring med sit barns mor. Er det socialdemokratisk politik?

KL 17.30

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslistens menneskesyn er, at de skyldige skal straffes, og ofrene skal hjælpes. Socialdemokratiets menneskesyn – det må jeg sige til fru Sophie Hæstorp Andersen – blev klart illustreret og klart fremlagt, nemlig at det er ærgerligt, at det rammer nogle uskyldige. Det er det socialdemokratiske menneskesyn: Det er ærgerligt, at det rammer nogle uskyldige.

Men lad os nu tage den kendsgerning, at tvangsægteskaber jo ikke bare er noget, der foregår med folk i udlandet. Det er også noget, der foregår med folk i Danmark. Hvordan løser vi det, når vi nu har den filosofi, at det jo er ærgerligt, at det rammer nogle uskyldige? Så går jeg ud fra, at vi generelt vil hæve giftealderen til 24 år.

Så får vi at vide: Jamen det her med tvangsægteskaber er et stort problem. Ja, det er et stort problem, men det er et endnu større problem med alle de børn, der bliver udsat for vold af deres forældre. Hvordan forhindrer vi, at der er nogle forældre, der øver vold mod deres børn, når vi nu har det overordnede udgangspunkt, at det gør ikke noget, men det er bare ærgerligt, når det rammer nogle uskyldige?

Har Socialdemokratiet nogle forslag til, hvordan vi laver en lovgivning, der forhindrer, at der er nogle forældre, der begår vold mod deres børn, når man nu har den opfattelse, at det er ærgerligt, at man rammer nogle uskyldige?

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Socialdemokraterne har den holdning, at vi ikke vil lave kvoter for, hvor mange udlændinge der kan være i Danmark, men vi vil gerne lave regler. Vi vil gerne lave regler for, hvem der kan komme til Danmark, og regler for, på hvilke vilkår man bor i Danmark. Ligestilling er en af de ting, og vi mener også, at indvandring er noget, som man i et vist omfang kan begrænse, så man kan fokusere på en god integration i det danske samfund for dem, der allerede er her.

Vi kan ikke komme udenom, at antallet af familiesammenføringer og en god integration hænger sammen. Unge føler sig danske, men har en anden etnisk baggrund, og når de så vælger at gifte sig med en fra deres forældres hjemland, kommer der en ny førstegenerationsindvandrer til Danmark, og så skal integrationen starte forfra. Det gør det sværere for børnene at blive godt integreret. Det gør det sværere, hvis forældrene ikke er det, og eksempelvis er sproget i hjemmet meget afgørende, og man kan let se, at det er skruet uden ende, hvis ikke man gør noget. For os har det været vigtigt, især på ligestillingsområdet, at tage fat her.

Når det gælder ansvaret for de svageste, om man skal tage kollektivt ansvar for dem, så synes vi, at det netop er det, vi gør ved at støtte 24-års-reglen. Vi mener faktisk, at det store fællesskab, der hedder det danske samfund, der hedder danske unge mennesker, også må være med til at tage ansvar for nogle af sine brødre eller søstre, som er født her og har dansk statsborgerskab, men måske har en anden etnisk baggrund. Nogle er fastlåst i et mønster, som de i øvrigt ikke bryder sig om, og som de gerne vil ud af, men de føler sig presset af deres forældre. Det ansvar må andre danske unge også være med til at tage. Derfor har vi støttet 24-års-reglen og gør det fortsat.

Vi mener ikke, at danske unge er ofre. Vi mener ikke, at danske unge er svage. Vi mener til gengæld, at man i politik må tage et ansvar, og nogle gange kan det politiske valg være med til, at nogle andre også må være med til at tage ansvar. Det er sådan set politikernes rolle at sikre, at mennesker tager ansvar, hvis man fra Folketingets side kan skabe flertal for det. Det er det, vi gerne vil gøre, når vi støtter en 24-års-regel.

Formanden:

Så kan vi gå videre i ordførerrækken med hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Dette er et lovforslag, som vi selv har været med til at udforme, og det siger derfor sig selv, at vi støtter det.

Forslaget råder som bekendt bod på en uheldig og utilsigtet faktor ved den udlændingelovgivning, der blev vedtaget i sommeren 2002, og som har været en stor succes.

Som det vil vides, lykkedes det os jo med denne lovgivning at få bragt antallet af familiesammenføringer kraftigt ned, ligesom den mas-

sive indvandring til Danmark via flygtningelovgivningen blev stærkt hæmmet.

Kl. 17.35

Vi har karakteriseret det, der skete for snart 1½ år siden som en danmarkshistorisk begivenhed, der rullede katastrofen med udlændingeloven af 1983 tilbage. Vi har sammen med befolkningens store flertal glædet os over, at der blev taget skridt til at standse udviklingen af Danmark hen imod et indvandrerland.

Men der viste sig jo at være den hage ved loven, at den også ramte danskere, der havde stiftet familie i udlandet, og som derfor ikke kunne bestå det såkaldte tilknytningskrav. I det forløbne år har alle vi, der har været med til at skabe lovgivningen, modtaget klager fra udlandsdanskere, der var forfærdede over, at de dermed var afskåret fra at vende tilbage til deres fædreland.

Vi har alle været berørte af situationen, og vi har derfor alle ønsket at ændre denne del af loven fra juli 2002. Det er dette, der nu sker.

Tilknytningskravet er ikke opgivet og skal ikke opgives, men har man været dansk statsborger i 28 år eller har opholdt sig lovligt her i landet i 28 år, falder man ikke ind under tilknytningskravet, men kan frit vende tilbage til Danmark med sin familie.

Fra et nyligt ophold i USA med danske diplomater ved jeg, hvorledes denne ændring har skabt lettelse hos disse landsmænd i det fremmede. Vi andre kunne kun svare, at det har aldrig været vores mening med loven at ramme dem. Det er det ene.

Det andet er stramningen over for tvangsægteskaber, de såkaldte fætter-kusine-ægteskaber. Også her kan der opstå tvivl om forholdet. Det er jo ikke statens opgave at bestemme, hvem man kan blive gift med. Der findes også fætre og kusiner i Danmark, som indgår ægteskab. Vi kan alle nævne de argumenter, der anføres imod stramningen.

Alligevel er det jo at sætte kikkerten for det blinde øje. Ved hjælp af sådanne tvangsægteskaber byggende på en ikkedansk kultur har indvandringen kunnet accelerere fra år til år, og intet argument kan ophæve det uacceptable ved denne forandring af Danmark. Vi vil beskytte landet mod den accelererende indvandring, og vi vil beskytte især unge piger af fremmed herkomst imod at blive brugt som kanonføde for indvandringen.

Derfor § 9, stk. 8. Den rammer et forhold, som vi ganske enkelt ikke vil finde os i. Skulle der være tale om, at vi i enkelte tilfælde dømmer

nogle for strengt, så er det jo muligt for disse at godtgøre det berettigede i deres ønske.

Ikke mere herom. Vi hilser lovændringen velkommen og glæder os over at have bidraget til den.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu er hr. Søren Krarup jo en af dem, der virkelig bidrager til kulturkampen og konstruktivt går ind i den. Derfor har jeg brug for et råd. Eller man kan også sige det på den måde, at jeg har brug for at få styr på mine følelser over for det her lovforslag.

Det handler alt sammen om, hvad et bryllup er, og hvordan et rigtigt bryllup er. Se, jeg har altid forstået det på den måde, at et rigtigt dansk bryllup var sådan noget med, at brudens mor eller forældre arrangerede det hele, altså selve brylluppet, og betalte. Sådan har det været i min familie. Hvis man på nogen måde kunne skrabe pengene sammen til det, var det brudens forældre, der betalte og arrangerede det hele.

Nu står der så her i loven, at hvis man skal klare frisag i forhold til det her med tvangsægteskaber, er noget af det, der kan trække i den rigtige retning, at parret egenhændigt har planlagt deres bryllup. Det står der søreme i lovforslaget. Staten er nu begyndt at definere, hvad et rigtigt bryllup er. Derfor vil jeg gerne høre også kulturordføreren fra Dansk Folkeparti, om det virkelig er rigtigt, at et rigtigt dansk bryllup er sådan et, som man selv arrangerer.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Respekt for Dansk Folkeparti, som jo siger tingene fuldstændig lige ud: Der er jo ikke nogen, der er i tvivl om, hvad det går ud på. Det bliver jo også sagt, hvem det her skal ramme, og hvem det her ikke skal ramme.

Det er jo andre partier, der forsøger at skjule det og køre det ind bag alle mulige mærkelige fraser om lighed for loven og den slags ting. Den slags småting er Dansk Folkeparti ikke optaget af, og jeg vil sige: Respekt for det; altså at man siger det så klart naturligtvis.

Kl. 17.40

Men jeg har blot et enkelt spørgsmål til hr. Søren Krarup. Hr. Søren Krarup karakteriserede tvangsægteskaber som en ikkedansk kultur. Nu havde jeg sådan set det indtryk, at hr. Søren Krarup var en relativt belæst mand, og derfor er jeg sikker på, at hr. Søren Krarup relativt hurtigt

kan fortælle mig, hvornår den kultur, som vi snakker om her, startede. Har det altid været sådan i Danmark, at tvangsægteskaber har været en ikkedansk kultur, eller snakker hr. Søren Krarup kun om dansk kultur som et meget nutidigt fænomen?

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg vil meget gerne bidrage til at bringe lidt kulturhistoriske oplysninger, og hvis det samtidig kan berolige fru Elsebeth Gerner Niensens følelse, så synes jeg, at det er endnu bedre.

Det er fuldstændig rigtigt, at et dansk bryllup foregår ved, at det normalt er forældrene, der står for brylluppet. Jeg har giftet fire døtre bort, og jeg har søreme da i alle tilfælde været den, der stod for brylluppet sammen med min kone.

Men der er jo ingen grund til at sætte kikkerten for det blinde øje. Der er forskel på dansk kultur og en kultur, der tvinger døtrene til at blive gift. Det er fuldstændig rigtigt, at man, hvis man læser Blichers »Hosekræmmeren«, også der vil møde et eksempel på en kultur, hvor man arrangerede ægteskaber, men dog ikke mere end, at man accepterede, at der var nogle, der sagde nej.

Det, som vi møder i islam, og som jo er en lovreligionens tyranni, er fremmed for dansk kultur. Det ændres ikke af, at dansk kultur tidligere har haft mere vægt på familieforholdet. Så derfor er og bliver det en misforståelse.

Det her er til syvende og sidst et kulturelt spørgsmål. Det er et kulturelt spørgsmål, hvori vi ikke vil anerkende, at dansk kultur, jeg er lige ved at sige, skal løbes over ende af en lovreligions kulturløshed, som altså netop fører til tyranni og undertrykkelse af den enkelte.

Det hjælper ikke, at man så sætter kikkerten for det blinde øje og ved hjælp af forskellige fiksfakserier alligevel forsøger at få parallelliseret det hele. Det, det drejer sig om, er og bliver til syvende og sidst et selvforsvar. Det er nødvendigt at forstå det for at forstå, hvad denne lovgivning sigter efter.

Jeg beklager over for hr. Søren Søndergaard, at jeg desværre ikke kan nå at svare ham. Han siger, at jeg taler om noget, som er ægte, og ikke fiksfakserier som lighed for loven. Må jeg sige til hr. Søren Søndergaard: Jeg taler om lighed for loven, men jeg taler også om, at man ser, at der i dette liv er forskelle, som loven skal respektere, og det er det, dette lovforslag gør.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Noget andet, som staten nu også er gået ind og er begyndt at beskæftige sig med i disse decentraliseringstider, er, at noget af det, der også kan tale for, at der ikke er tale om et tvangsægteskab, er, at der har været samlevet forud for indgåelsen af ægteskabet.

Synes hr. Søren Krarup i sit inderste, at det er passende, at der står den type ting i en lov? Skal vi virkelig helt derned i det danske Folketing? Og er det særlig dansk, er det særlig historisk bevidst, at man altså siger, at det er et udtryk for, at der ikke er tale om et tvangsægteskab, at man har levet sammen inden?

Hvorfor skal staten blande sig i det? Hvorfor skal folk tvinges til at leve sammen inden ægteskabet?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår, at hr. Søren Krarup brugte ordet kultur i en meget løsagtig, nutidig og aktuel forbindelse og ikke i en historisk forbindelse. Jeg troede ellers, at Dansk Folkeparti, når man snakkede kultur, sådan snakkede om tusindårige ting og ikke et eller andet nymodens pjat. Det er fuldstændig rigtigt, at læser man Steen Steensen Blichers »Hosekræmmeren«, så er der jo ikke noget valg for pigen, og det er også derfor, den elskedes hals bliver skåret over; der er ikke noget valg. Så hr. Søren Krarup har jo fuldstændig ret i, at i Danmark har vi også haft tvangsægteskaber.

Kl. 17.45

Det interessante spørgsmål er, hvordan vi overvandt det, at der var tvangsægteskaber. Hvordan blev det overvundet i Danmark? Det synes jeg er en interessant problemstilling, for jeg stiller mig i modsætning til hr. Søren Krarup og Socialdemokratiet ikke tilfreds med, at der ikke er tvangsægteskaber i Danmark. Jeg har en meget større ambition – jeg ved, at hr. Søren Krarup utvivlsomt vil kalde det et naivt humanistisk projekt – gående ud på, at tvangsægteskaber sådan set skal afskaffes i hele verden.

Så kunne vi ikke få en diskussion om, og kunne hr. Krarup ikke bidrage til, hvordan vi så overvandt det i Danmark? Hvordan kom vi fra Steen Steensen Blicher og til det, hr. Søren Krarup kalder kultur, og som i virkeligheden er en meget nutidig størrelse?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg hørte hr. Søren Krarup tale om lovreligion. Jeg går ud fra, at det var islam, hr. Søren Krarup talte om, det er i hvert fald det, hr. Søren Krarup plejer at tale om, når han anfører de her argumenter.

Men mener hr. Søren Krarup så, at det her lovforslag, og hr. Søren Krarup har jo været med til at forhandle det på plads, er specifikt rettet mod muslimske ægteskaber og ikke mod f.eks. ægteskaber i Indien, hvor der jo i århundreder har været og stadig væk er en udbredt tvangsægteskabstradition? Hvor der også i hundredvis af år har været tradition for at brænde enkerne efter afdøde ægtemænd. Den samme tradition gør sig gældende i en lang række andre lande, også lande i Afrika, som ikke er muslimske.

Så jeg kunne godt tænke mig, hvis hr. Søren Krarup kunne oplyse mig om, hvor Dansk Folkeparti har sat sit fingeraftryk, der sikrer, at den her lov er specifikt rettet mod en bestemt religion.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Ja, jeg hilser jo med stor fornøjelse alle de mere eller mindre subtile argumenter, der anføres, og jeg forstår, at især fru Elsebeth Gerner Nielsen har spekuleret meget forud for at finde de rigtige. Nu er det altså begrebet at samleve før, der skal gøres til det problematiske. Jeg vil ikke blande mig i, om folk samlever eller ikke, men jeg vil bede fru Elsebeth Gerner Nielsen forstå, at det, det hele handler om, er at sikre, at der er tale om de pågældendes eget valg. Det er og bliver altså et spørgsmål om, hvordan de forholder sig til det, der er en ikkedansk kulturs tvang af dem.

Vi har ganske rigtigt – og der kommer jeg så til hr. Søren Søndergaards spørgsmål – i Danmark, som »Hosekræmmeren« f.eks. viser, også haft en familietradition, hvor faderens vilje betød noget. Men den har været til at bryde; den lutherske forståelse af ægteskabet har altid været, at det er en borgerlig ordning, og der kan man godt arrangere ægteskaber i familierne, men man har ikke tænkt sig at skyde bruden, hvis hun overtræder de regler, man har pålagt hende.

Det er og bliver noget, som hr. Søren Søndergaard skulle beskæftige sig med, denne grundlæggende forskel på – jeg kan sige – evangelisk-luthersk kristendom, der har bestemt dansk kul-

tur, og så den lovreligion, der netop undertrykker ethvert menneskes frie valg til fordel for en hellig lov. Jeg mener faktisk, at hr. Søren Søndergaard, som jeg har megen respekt for, skulle sætte sig ind i et område, som ganske vist ikke hører ind under marxismen, men som måske sætter den i et bestemt perspektiv.

Må jeg så ikke lige sige til hr. Kamal Qureshi, at det naturligvis ikke kun er muslimske – det er da klart, at det især er de muslimske, der er aktuelle her i landet – men det er da klart, at det gælder enhver, hvad enten det er en muslimsk eller en anden lovreligion, der altså henretter dem, der ikke lever op til familiens krav om ægteskaber. Det er det, vi vil beskytte dette land imod.

Formanden:

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg håber ikke, at hr. Søren Krarup bebrejder mig, at jeg har læst lovforslaget, og det har været ren lystlæsning, for jeg forestillede mig simpelt hen ikke, at en borgerlig, liberal regering ville begynde at blande sig i noget så privat som det her.

Kl. 17.50

Nu står der også i forslaget, at det har begrænsede administrative konsekvenser, og at det bl.a. ikke ville komme til at koste ret meget at gennemføre det her lovforslag. Så vil jeg gerne vide, hvordan man har tænkt sig at kontrollere alle disse ting. F.eks. at brylluppet nu er, som forligspartierne er blevet enige om, et bryllup skal være, for at der ikke er tale om et tvangsægteskab.

Hvordan skal man på samme måde kontrollere, at parret har samlevet forud for indgåelse af ægteskab? Jeg vil egentlig godt have gennemgået, hvordan man skal gøre det, for det er åbenbart ikke nok, at man eventuelt bor på samme adresse. Der skal også være samlevet, det er godt nok et lidt underligt ord, det håber jeg også hr. Søren Krarup vil give mig ret i. Men med andre ord: Hvordan skal vi finansiere alle de her kontrollører, og hvilken uddannelse skal de have, og hvordan har man tænkt sig at gennemføre det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Hr. Søren Krarup må undskylde, men jeg synes, at det begynder at blive forvirrende og meget svært at finde ud af, hvor Dansk Folkeparti er, og hvor Socialdemokratiet er. Nu siger hr. Søren Krarup, at for ham er det afgørende, at man stopper tvangsægteskaberne og sikrer, at folk kan vælge partner af egen fri vilje. Så kom jeg til at tænke på, om hr. Søren Krarup kunne fortælle, hvis nu Dansk Folkeparti fik sikret, at folk indgik ægteskab af egen fri vilje, om Dansk Folkeparti så i øvrigt ville være ligeglad med, hvem man så i øvrigt indgik det pågældende ægteskab med, og hvor den pågældende partner i øvrigt kom fra i verden.

Altså hvis der var den frie vilje, er man så i Dansk Folkeparti ligeglade med, hvor partneren, altså den person man blev forelsket i, i øvrigt opholdt sig, og ville man undlade at se på det i forhold til opholdstilladelsen?

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Nu er jeg lige ved i censurens navn at måtte standse fru Elsebeth Gerner Nielsen. Når hun har lystlæsning ved at læse om det samliv, så synes jeg måske, at det er ved at gå for vidt.

Men lad mig sige med hensyn til de konkrete spørgsmål, fru Elsebeth Gerner Nielsen stiller om, hvordan skal det praktiseres, at det er klart, at det er et administrativt spørgsmål. Jeg vil da godt komme med nogle forslag, men jeg er sikker på, at ministeriets dygtige embedsmænd og vores fortræffelige integrationsminister vil kunne komme med adskillige gode forslag, ellers skal jeg gerne hjælpe dem. Men det er som sagt ikke mig, der er administrator, og derfor vil jeg ikke anwise disse fremgangsmåder. Det er jeg sikker på de pågældende selv kan gøre.

Hr. Kamal Qureshis spørgsmål er naturligvis sådan en lidt krampagtig afslutning på debatten. Nej det hele drejer sig faktisk om, og det har jeg sagt før, at vi vil forhindre den indvandring, der finder sted via tvangsægteskaber. Det hænger sammen med, at det er en indvandring til et land, i hvilket ikke en lovreligion, men evangelisk-luthersk kristendom hersker, der stiller den enkelte ansvarlig for sit eget liv, og det vil sige giver den enkelte frihed. Derfor vil vi ikke acceptere tvangsægteskaber, der ophæver den enkeltes frihed, netop når det gælder om at vælge ægtefælle.

Det er for at standse indvandringen, det er den ødelæggende lov af 1983, der gjorde Danmark til et indvandrerland, det gælder om at rulle tilbage, og dette er et fortræffeligt tillæg til det, der skete sidste sommer.

Formanden:

Vi går videre i ordførerrækken.

Else Theill Sørensen (KF):

Siden 1973 har Danmark haft indvandrerstop. Den kendsgerning blev i mange år brugt til at lukke munden på de mange, eller vi mange, der var bekymrede over, at der kom en stigende strøm af nye borgere til vort land. Borgere, som havde en meget fremmed baggrund, og som havde meget svært ved at blive integreret i vores samfund, og som for norges vedkommende end ikke havde et ønske om det.

Men sagen var jo, at der på trods af det formelle indvandrerstop fandt en massiv indvandring sted. Vejen til Danmark var familiesammenføring.

Kl. 17.55

Jeg skal ikke her komme ind på hele den historiske gennemgang af den fejlslagne udlændingepolitik frem til november 2001 – det vil min taletid heller ikke række til – jeg vil blot glæde mig over, at der nu er flertal for den politik på området, som Det Konservative Folkeparti har haft siden 1990.

De markante stramninger i udlændingeloven, som vi gennemførte sidste år, har haft den ønskede virkning, men altså desværre også nogle utilsigtede bivirkninger. Danskere, som var rejst ud i verden og havde levet og stiftet familie i udlandet, fik med stramningerne meget svært ved at få deres udenlandske ægtefælle med, når de ønskede at vende hjem.

Jeg og Det Konservative Folkeparti har været meget optaget af finde en løsning på dette problem, og derfor er vi selvfølgelig glade for, at det nu er lykkedes, og vi er også meget glade for, at der står et bredt flertal bag lovændringen. Som hr. Søren Krarup og i øvrigt fru Elsebeth Gerner Nielsen har jeg også truffet bl.a. de danske diplomater i USA og set deres store lettelse ved de ændringer, vi nu er i gang med at lave.

Jeg vil i øvrigt ikke gå i detaljer, men nævne et problem, som også andre har rørt ved, og det er problemet med adoptivbørn. Jeg vil tillade mig specielt at tale om dem, der er – jeg ved ikke, om man kan kalde dem spædbørnsadopterede eller småbørnsadopterede, men i hvert fald børn,

som har levet hele deres bevidste liv i en dansk familie. Så længe de kan huske, som ikke ved, at de har levet andre steder. Jeg ville gerne, hvis vi kunne finde en løsning på at sidestille dem med mennesker, der er født danske statsborgere.

Også stramningerne med hensyn til ægteskaber, der ikke er indgået efter begge parter eget ønske, er vi godt tilfreds med. For den unge pige eller mand, der er på vej ind i et tvangsægteskab, er det betydelig lettere at oplyse, at den kommende ægtefælle er fætter eller kusine eller i øvrigt i nær slægt, end det er at oplyse, at ægteskabet er en tvang.

Måske er det i virkeligheden også en lettelse for nogle af de fædre og mødre, som tvinger deres døtre eller sønner ind i et ægteskab, at de nu kan sige til deres slægtninge i hjemlandet: Vi har godt nok aftalt det her; da vores børn var små, og vi ved godt, at der er tradition for, at vi holder det. Desværre er det nu sådan i Danmark, at vi ikke mere kan bruge den mulighed for familiesammenføring, og derfor kan det ikke lade sig gøre.

Mange forældre, nogle af dem har vi set i dokumentarserier i fjernsynet, forældre, fædre, er kommet til at gøre en ulykke på deres datter, som de jo elsker, ligesom vi elsker vores børn, men noget har tvunget dem til at gøre noget, som ingen af os nogensinde ville gøre. Jeg tror, det kan være en hjælp for nogle af dem også. Det ville være lettere at forklare, at det ikke kun bruges til familiesammenføring.

Så vil jeg sige til sidst, måske for at forebygge et par spørgsmål, at det handler ikke om, at nogen – staten, regeringen, Folketinget – skal bestemme, hvem man gifter sig med, eller hvem der betaler eller arrangerer brylluppet. Det må folk fuldstændig selv om. Men hvis de vil bruge den kendsgerning, at de er blevet gift med et menneske, som har tænkt sig at bo i Danmark, som et middel til at komme til Danmark og få opholdstilladelse, så vil vi tillade os at blande os i, hvem der skal have opholdstilladelse i Danmark. Det er faktisk det, det handler om.

Og jeg vil godt gentage det, tidligere ordførere har sagt: Det her er en lempelse og ikke en stramning.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Advokatrådet har lige været ude og underkende det her lovforslag fuldstændig og sige, at der simpelt hen ikke er noget videnskabeligt grundlag for at gennemføre loven, hvad angår tvangs-

ægteskaber og fætter-kusine-ægteskaber m.m. Derfor har Advokatrådet ganske enkelt anbefalet regeringen og støttepartierne at tage lovforslaget af bordet.

Jeg vil gerne høre fru Else Theill Sørensens holdning til, at et så vigtigt organ som Advokatrådet nu er ude og undsige loven, fordi man ikke mener, at det faglige grundlag er i orden.

Kl. 18.00

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne spørge fru Else Theill Sørensen om noget vedrørende tvangsægteskaber, som der er enighed i folketingsgruppen om, at vi alle sammen er optaget af.

Jeg vil gerne spørge fru Else Theill Sørensen: Hvad vil fru Else Theill Sørensen svare den 22-årige person, der har boet hele sit liv i Danmark, som i øvrigt er dansk statsborger, men ifølge lovgivningen har gjort den fejl at have forelsket sig i og giftet sig med en person med udenlandsk statsborgerskab i udlandet? Hvad er fru Else Theill Sørensens svar til den pågældende person, når han ønsker at vende tilbage til Danmark med sin ægtefælle? Er svaret så: Ja, der er nogle, der bliver tvunget ind i ægteskab, og det er bare ærgerligt, at det her også rammer dig?

Jeg kan forstå, at fru Else Theill Sørensens hjerte bløder for diplomater fra udlandet, men hvad med de danske statsborgere, der bor i Danmark?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg skrev ned, hvad fru Elsebeth Gerner Nielsen sagde: Advokatrådet har været ude og underkende loven. Kan de det? Jeg troede, at hvis vi vedtog en lov her, så var det da lov, det kan Advokatrådet da ikke underkende. Jeg hørte så i anden omgang, at de undsagde den, men Advokatrådet og alle andre har jo lov at komme med nogle meninger, og der er selvfølgelig nogle meninger, der tynger mere end andre. Jeg vil dog stadig væk henholde mig til, at når det er undersøgt både i Integrationsministeriet og Justitsministeriet osv., så tror jeg på, at det her er en lov, vi kan tillade os at gennemføre uden at blive indklaget for nogen domstol noget sted.

Til hr. Kamal Qureshi: Jeg eller andre skal ikke bestemme, hvem folk forelsker sig i, gifter sig med, eller hvad de nu i øvrigt gør med dem. Det er heller ikke nogen fejl af en 22-årig at forelske sig i udlandet, at gifte sig i udlandet, at få

børn i udlandet, men de kan bare ikke bruge dette ægteskab til at få en udlænding til at få opholdstilladelse i Danmark. Det handler om opholdstilladelse i Danmark, det handler slet ikke om, hvem man gifter sig med.

Jeg vil godt sige, at også i dette land har der en gang imellem været mennesker, som skulle vente et par år eller 5 eller 10 år på at få den, de elskede, fordi livsvilkårene nu var sådan i deres tid eller i deres samfund, at det ikke lige kunne lade sig gøre. Mange af de helt unge er studerende, som rejser ud. Det kunne jo være, at deres store kærlighed også var studerende, kunne få et andet opholdsgrundlag i Danmark end et ægteskab.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Tak for svaret. Fru Else Theill Sørensen siger, at der selvfølgelig er organer, der betyder mere end andre. Derfor tager jeg netop Advokatrådet frem, fordi jeg tænkte, at Advokatrådet måtte være en forening, der trods alt har en vis vægt i forhold til De Konservative. Det er jo ikke just kommunister eller kulturradikale, der er samlet i Advokatrådet.

Det, Advokatrådet er ude at sige, er, at de undersøgelser, som regeringen har lagt til grund for den her lov, ikke er det papir værd, de er skrevet på. Derfor vil jeg gerne vide, om det skulle være sådan, at netop et advokatråds synspunkt skulle have betydning for fru Else Theill Sørensens vurdering af denne her lovgivning.

Og et helt andet spørgsmål: Er fru Else Theill Sørensen overhovedet ikke bekymret for, at der også i det konservative bagland kan være mennesker, der føler sig stødt over denne her lov, for den indebærer, at enhver familie, hvor der er et enkelt familiemedlem, der har giftet sig med en udlænding – og det er der rigtig mange familier, der bærer præg af – skal igennem en særlig undersøgelse i staten, i Udlændingestyrelsen, hvis der skal gives familiesammenføring en gang mere. Man skal måske fremlægge sit stamtræ? Er det passende? Er det værdigt? Er det konservativ politik?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Tak for det svar, at man selvfølgelig kan gifte sig, man kan bare ikke vende tilbage til det land, man er statsborger i. Det var et klart svar.

Så vil jeg gerne spørge fru Else Theill Sørensen om noget i forbindelse med hendes bemærk-

ning om adoptivbørn. Det kan godt være, jeg ikke gengiver det helt ordret, men som jeg hørte det, sagde man, at adoptivbørn, der er kommet hertil i en meget ung alder, 3-4 år eller måske endnu yngre, og som er opvokset i en dansk familie, skal kunne behandles fuldstændig på samme måde som en født dansk statsborger, for at de ikke skal være endnu ældre end 28 år for at kunne få de her rettigheder.

Kl. 18.05

Derimod vil man gerne ramme en tilsvarende ung person, der vokser op i en anden familie, hvor forældrene også kan være danske statsborgere. Hvordan definerer fru Else Theill Sørensen en dansk familie? Hvis nu forældrene er danske statsborgere og deres barn først er blevet dansk statsborger i en alder af 4-5 år, hvori ligger så forskellen mellem de to danske familier?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg tror, jeg vil skynde mig at svare hr. Kamal Qureshi, så længe jeg kan huske det. Hvis jeg har sagt noget, der antyder, at to danske ægtepar bestående af hver to danske statsborgere, som adopterer et barn på et eller andet tidspunkt, skulle stilles forskelligt, så har jeg udtrykt mig forkert. Jeg har talt om danske familier. Det er hr. Kamal Qureshi, der tror, at jeg mener noget andet med danske familier end det, jeg siger. Så sådan har jeg ikke sagt det eller ment det.

Med hensyn til advokatråd eller ej og om man er konservativ eller kulturradikal, så lytter jeg til alle de svar, der kommer, og nogle vægter i nogle sammenhænge mere end andre. Men når hele regnebrættet er gjort op, så har jeg det godt nok med at gennemføre den her lovgivning.

Det er rigtig nok, at der er nogle familier, hvor der er udlændinge og familiesammenføringer bagud i tiden, det tror jeg også der er i min egen familie, men hvis et af mine børn skulle have en udenlandsk ægtefælle her til landet, så ville der da ikke gå skår af dem, fordi de skulle fortælle, hvem deres bedsteforældre og oldeforældre var. Det synes jeg ikke der kunne ske noget ved. Der står jo ikke, at man så aldrig kan få familiesammenføring.

Der står bare nogle ting, som kan tale for, at et ægteskab er mere eller mindre påtvinget, og nogle ting, der kan tale for, at det ikke er det. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at jeg tænker på det på den måde, at når det ikke står i lovteksten, men i bemærkningerne, så er en af grunde-

ne, at man ikke lovgiver for, at stamtræet skal se ud på en bestemt måde, men i bemærkningerne står der, hvad der kan tale for, at et ægteskab er indgået mod egen vilje, og hvad der kan tale for, at det ikke er.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Der er sådan set ikke nogen grund til, at fru Else Theill Sørensen mener, at jeg formoder noget andet, end hvad jeg sagde. Det, jeg nævner som eksempel, er en familie bestående af danske statsborgere, som har opnået statsborgerskab på et tidspunkt, hvor barnet er 4 år, og barnet bliver så 22 år. Der siger fru Else Theill Sørensen, at hvis en dansk familie adopterer et barn på 3-4 år, så skal det barns rettigheder være de samme, som hvis barnet var født dansk statsborger.

Så spørger jeg, hvordan fru Else Theill Sørensen differentierer mellem et barn, der kommer til Danmark som 4-årig, og forældrene efterfølgende bliver danske statsborgere og lever resten af deres liv i Danmark, og den anden danske familie, som fru Else Theill Sørensen snakker om, der adopterer et 3-årigt barn, som fru Else Theill Sørensen mener skal opfattes som værende dansk statsborger fra fødslen af. Er det, fordi også forældrene skal have dansk statsborgerskab i nogle generationer tilbage? Eller hvornår er det, at en familie er dansk?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, at noget af det, der er godt ved Det Konservative Folkeparti, er, at man ved, hvor man har det. F.eks. har Det Konservative Folkeparti altid sagt, at det her drejer sig om at begrænse indvandringen, og man har ikke snakket nær så meget om tvangsægteskaber som alle andre. Nu er regeringen også generelt kommet til at tale om, at man skal begrænse indvandringen og ikke bare tvangsægteskaber. Alligevel er det det begreb, der hele tiden tages frem, og det faktum, man hele tiden tager frem, at der er en masse tvangsægteskaber.

Derfor vil jeg gerne spørge De Konservative; selv om det ikke er på sin plads, at det lige præcis er De Konservative, der skal stå til ansvar for det, men man har jo alligevel et regeringsansvar: Hvad har regeringen tænkt sig at gøre i forhold til de mange unge piger, der med stor sandsynlighed nu vil blive tvangsgiftet bort allerede som 18-årige og bare sendt tilbage til forældrenes

hjemland, fordi man simpelt hen ikke mener, man kan styre dem, og giftes det skal de?

Kl. 18.10

Man har lovet familien derhjemme, at de skal giftes med fætteren eller grandfætteren. Hvordan vil man hjælpe disse piger, som bare bliver sendt hjem til et helt andet land? Har den danske stat ikke et ansvar over for disse piger, der jo trods alt er danske statsborgere? Hvordan agter man med andre ord at hjælpe de piger, der vil blive tvangsægget bort i et tredjeverdensland, som altså ikke får lov til at opholde sig i Danmark?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil sige til hr. Kamal Qureshi, at min fantasi rækker ikke helt til at svare på alle de konstruerede eksempler, hr. Kamal Qureshi til enhver tid kan komme med, og som er konstrueret ud fra en bagtanke om, at jeg nok tænker på en bestemt måde. Jeg vil gerne løse et problem for nogle adoptivbørn, og så nævnedes jeg det som et eksempel. Jeg sagde i øvrigt ikke noget med 3 år, så det skulle nødvendigvis indgå som noget, jeg har sagt. Men jeg vil gerne være med til at løse det problem, og så er det ikke længere.

Med hensyn til fru Elsebeth Gerner Niensens spørgsmål da var der tale om, at Det Konservative Folkeparti ikke havde været så meget optaget af det med tvangsægteskaberne, og nu var det pludselig det, der var det helt store. Jeg vil gerne sige, jeg havde i min oprindelige ordførertale kun skrevet halvanden linje om det, men jeg kunne så høre, at det blev det store emne, og så syntes jeg, at jeg ville give mit besyv med. Men det er da væsentligt.

Med hensyn til de piger, der nu eventuelt bliver giftet bort som 18-årige og sendt til deres hjemlande, så tror jeg, at der bliver færre af dem, for jeg tror, at deres fædre, for nu at tage dem, deres brødre, nu har lettere ved at sige til deres slægtninge derhjemme: Det går ikke, vi kan altså ikke bruge det her mønster mere. Derfor bliver der færre af dem. Der bliver nok stadig væk nogle, men de har en mulighed for at søge hjælp i Danmark, inden de bliver sendt til deres hjemland. Det er det, vi også gerne vil være med til at gøre noget ved.

Vi har et ansvar over for de piger, men jeg tror ikke på, at der bliver flere af dem nu. Jeg tror faktisk, der bliver færre, fordi de har et bedre redskab til at fortælle myndighederne, at det er tvang. De behøver ikke udtale ordet tvang. De

kan bare fortælle, at det er deres fætter, de skal giftes med.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det hr. Kamal Qureshi som ordfører.

Kamal Qureshi (SF):

Nu var det sådan, at jeg i min studietid var så heldig at opnå et scholarship til at blive forskningsstipendiat og var et år i Vestafrika, hvor man i forhold til debatten her var meget mere fremtidsorienteret og progressiv. Det kan godt være, at regeringspartierne skulle kigge på, hvordan de gør.

Der havde en af stammerne en regel om, at man først måtte gifte sig, når man var 30 år. Det kunne selvfølgelig godt være det, vi står og diskuterer om et halvt eller et helt års tid, men der sagde man 30 år, for før man var 30 år, var man ikke moden nok.

Hvis man så vovede at gifte sig, inden man var 30 år, så blev der sagt, at det havde man så selv valgt at gøre. Så kunne man gøre det, som den konservative ordfører talte om, man kunne få lov at vælge at gifte sig, men så måtte man bare ikke vende tilbage til landsbyen. Man måtte ikke bosætte sig i landsbyen med sin ægtefælle, man skulle finde et andet sted at være.

Man har et begreb i nogle af de her lande, som stadig væk er landsbysamfund, og som er anderledes reaktionære, end et moderne samfund som det danske gerne skulle være, som i nogle lande bliver kaldt for parlamentariet, i andre lande bliver kaldt noget andet. Det er et råd bestående af gamle mænd, der sætter sig ned og siger, at nu skal de bestemme, hvad der er godt for de unge. De skal bestemme, hvornår de unge må gifte sig, og at de unge skal opføre sig på en bestemt måde for at få lov til at bo i den landsby, de rent faktisk er vokset op i.

Det er fuldstændig det samme, vi ser her. Der sidder nogle og siger, at nu skal de bestemme, hvad der er godt for de unge. De må gerne sidde i Folketinget, når de er 18 år, og bestemme landets fremtid, men de må ikke få lov til at vælge deres partner i udlandet, hvis de i øvrigt ønsker at vende tilbage til Danmark og opnå opholdstilladelse for deres partner og sig selv.

Kl. 18.15

Så er det rigtigt, at vi har reddet den 50-årige direktør, som har boet i Argentina 30 år af sit liv og har en argentinsk kone. Han kan i dag vende tilbage. Ja, det er rigtigt. Vi har reddet alle dem over de 28 år, som måske i en stor del af deres liv

har opholdt sig i udlandet. Socialdemokraterne skriver også, at de er meget optagede af, at de, der har opholdt sig i udlandet, skal have lettet adgangen til Danmark. Det har man opnået med det her.

Men det betyder også, at den 22-årige, som ikke har boet i andre lande end Danmark, og som er dansk statsborger og har været det fra barnsben, i dag har færre rettigheder med hensyn til at få lov til at bosætte sig i Danmark med sin ægtefælle end en 30-årig, der har boet i 30 år i udlandet, og som ikke taler dansk.

Jeg må citere Dansk Røde Kors, som skriver: Et vist antal år med indfødsret eller opholdstilladelse er ikke en garanti for en stærk og varig tilknytning til Danmark, som det anføres i bemærkningerne. Derfor synes det ikke rimeligt, at den ene gruppe skal kunne få familiesammenføring uden nødvendigvis at have det kendskab til livet i Danmark og den danske kultur, når dette kræves af den anden gruppe.

Så der er nogle, der stiller sig op og siger, at nu skal vi altså kræve, at folk, der bor i Danmark, skal kende den danske kultur, mens de, der bor i udlandet, altså ikke behøver at gøre det.

Så svaret på det her er, at man sådan set skal flytte til udlandet og være der i nogle år, og så kan man vende tilbage, for så har man jo opnået en stærkere tilknytning til Danmark, end hvis man bliver boende i Danmark. Det er meget pudsigt.

Vi er selvfølgelig i den situation, at der netop også vil blive gjort forskel. Det er ikke et konstrueret eksempel, men et eksempel, hvor en del indvandrere, bl.a. mig selv, har opnået statsborgerskab i en senere alder. Jeg vil opnå de rettigheder i en meget senere alder end en person, der er født i Danmark. Det er jo den forskel, der opstår, hvis man siger, at får forældre et barn til landet i en senere alder, skal barnet have rettigheder, som om barnet var født dansk statsborger.

Så ja, der er sat en forskel, og det er meget tydeligt – det er der også flere ordførere, der heldigvis i dag har sagt – at det handler om at stoppe indvandringen til Danmark. Det handler om, at stoppe, at udlændinge flytter til Danmark. Sådan mener jeg, at man bruger alle mulige dagsordener om tvangsægteskaber og lignende til at lukke Danmarks grænser, hvilket er det, der er dagsordenen.

Dengang SF foreslog, at man gjorde det lettere at straffe familier, der medvirkede til tvangs-

ægteskaber, var der et afslag fra bl.a. Venstres ordfører, som sagde, at det behøvede man ikke, for det var allerede forbudt. Så det er pudsigt, at man ikke ønskede at stramme muligheden for at straffe dem, der medvirkede til tvangsægteskab, men man ville hellere ramme en række af de personer, som ikke på nogen måder er skyldige i det her.

Vi er selvfølgelig imod forslaget, hvilket er fremgået.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):
Så er der korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Mit indtryk er, at hr. Kamal Qureshi har et ret godt kendskab til mange forskellige etniske miljøer. Jeg har selvfølgelig også mulighed for at forhøre mig i forskellige etniske kredse om, hvad sådan et lovforslag indebærer, og det, jeg hører, og som jeg gerne vil have hr. Kamal Qureshis kommentar til, er, at det her lovforslag desværre kan føre til, at man i visse indvandrer-kredse i meget højere grad, end man har gjort indtil nu, holder fast i sin egen kultur. Man bliver simpelt hen forfærdet over den tone, der er i udlændingedebatten, også det forhold, at man nu f.eks. ikke skelner mellem arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber, at det kommer ud på ét.

Det gør, at man trækker sig tilbage og holder stærkt fast i sin egen kultur. Derfor er der nervøsitet i mange etniske miljøer, som jeg forstår det, for man er bange for, at det her kan føre til flere tvangsægteskaber, og at der er mange unge, der bare vil blive sendt ud af landet som purunge og blive tvangsgiftet bort i udlandet. Man må jo sige, at regeringen, så vidt jeg kan se, er fuldstændig ligeglad med det. Det afgørende er, at man ikke får familiesammenføring i Danmark, men hvad sker der derefter med f.eks. de 27 tilfælde af tvangsægteskaber, man har registreret? Man gør intet for at retsforfølge dem, intet.

Kl. 18.20

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Allerførst vil jeg gerne stille hr. Kamal Qureshi et spørgsmål. Som jeg kender hr. Kamal Qureshi og SF's medlemmer i det hele taget, har de et hjerte, der banker meget for, at folk, der er i nød, skal hjælpes. Det er i hvert fald den dialog, jeg er vant til at have med SF og være ret enig med

dem i. Jeg vil sige, at vi faktisk altid er enige om målet, men måske ikke altid om midlerne til at nå målet. Men her er jeg faktisk i tvivl om, hvorvidt vi også er enige om målet.

For hr. Kamal Qureshi fremstiller det her forslag, som om det er noget, der er helt forfærdeligt, og det ødelægger det for stort set alle unge mennesker. Hvor er hr. Kamal Qureshis hjerte hende i forhold til de unge mennesker, der bliver tvunget eller arrangeret ind i et ægteskab? Har hr. Kamal Qureshi aldrig mødt unge mennesker, der har stået i en klem situation her, der beder om, at vi hjælper dem og også lovgiver på området, således at de kan dokumentere det hjemme over for deres forældre?

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg sad og blev lidt i tvivl om, hvorvidt SF og hr. Kamal Qureshi er helt imod lempelsen af udlændingeloven, som sker nu, og den lempelse af tilknytningskravet, som gør, at en lang række mennesker så ikke skal forholde sig til tilknytningskravet mere. Det blev jeg lidt i tvivl om.

Derudover håber jeg, at hr. Kamal Qureshi vil rette en misforståelse, som jeg også hørte i hans tale, nemlig da han prøvede at sige, at en dansk statsborger, der bor eller har boet i Danmark i 28 år, ikke har de samme rettigheder som en dansk statsborger på 28 år, der har boet i udlandet.

Vi er vel enige om, at en dansk statsborger, der er 28 år, har præcis de samme rettigheder, uanset hvor i verden vedkommende måtte befinde sig, i forhold til en ægtefællesammenføring.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg tillader mig at starte bagfra. Fru Sophie Hæstorp Andersen har selvfølgelig ret i, at det, som jeg talte om, er, at hvis en dansk statsborger har boet her i 26 år og ikke har boet i andre lande end i Danmark – det er rigtigt, det var ikke 28 – men altså har boet hele sit liv på 26 år i Danmark og har været statsborger fra barnsben, så har han eller hun ringere rettigheder end en dansk statsborger, som bor i udlandet, og som måske kun har boet i Danmark de første 2 år af sit liv. Det var det eksempel, jeg anførte.

Der er de, der bor i udlandet, undtaget familietilknytningskravet, men den herboende danske statsborger skal stadig væk opfylde kravet for at kunne få lov til at få sin ægtefælle til Danmark.

Sagt til fru Irene Simonsen: Jeg blev jo ked af det, som jeg også har tænkt inde i mig selv, da jeg så, at det var fru Irene Simonsen, der var ordfører, for det er jo næsten svært at være uenig med fru Irene Simonsen, fordi vore hjerter netop banker for de samme sager.

Der er jo ikke nogen tvivl for mig om, at i de sager, jeg hører beskrevet, hvor piger eller drenge er under tvang, er løsningen ikke at tage rettigheder fra dem, men at give dem flere rettigheder, så man gør dem økonomisk uafhængige og gør det muligt for dem at flytte hjemmefra. Man gør det muligt for dem at få en økonomi, der kan gøre, at de kan stå fast på deres egne valg. Det er det, jeg hører efterlysningen af. Jeg hører ikke en efterlysning, der hedder, at så kan du blive sendt ud af landet, og så kan du vende tilbage til Danmark, når du er 28 år. Det er jo den mulighed, det her lovforslag åbner op for, og som jeg synes er en ekstremt farlig udvikling.

I forhold til det etniske miljø, og hvordan man blandt de etniske minoriteter oplever det her lovforslag, tror jeg, man vil få et måske lille indblik i det, for der er anmeldt demonstration i morgen på Christiansborg Slotsplads. Der er der anmeldt en demonstration imod det her lovforslag.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så tager vi en ny runde. Det er først hr. Jesper Langballe med en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Kamal Qureshi har gjort umådelig meget ud af det eksempel med et ungt menneske, der har dansk statsborgerskab og så rejser til udlandet og opholder sig der i så mange år.

Kl. 18.25

Det er jo rigtig nok, at det menneske så har nogle rettigheder, som i og for sig ikke var tilstede. Men jeg vil nok sige, at når sådan et lille konstrueret eksempel kommer til at fylde stort set hele hr. Kamal Qureshis ordførertale, er det for mig at se udtryk for, at hr. Kamal Qureshi og lovforslagets modstandere i øvrigt har en utrolig dårlig sag.

Jeg spørger mig selv: Gør det overhovedet ikke noget indtryk på hr. Kamal Qureshi, hvilke menneskelige tragedier der bliver udgået? Vi er ikke enige om det hovedmotiv, vi har med loven om at begrænse tilstrømningen. Det er vi ikke enige om, og det er klart. Men der er jo også en

anden side af det. Det er at undgå nogle tragedier.

Har hr. Kamal Qureshi ikke tænkt på, at det her vil spare menneskeliv? Æresdrab er jo en følge af et pres fra slægten mod forældrene og fra forældrene mod de unge. Nu slipper de unge mennesker for selv at sige nej, og forældrene slipper for at sige nej til den slægt, der øver pres på dem. Det vil sige, at disse forfærdelige, afskyelige æresdrab formentlig vil kunne undgås på den konto. Gør det overhovedet ikke noget indtryk på hr. Kamal Qureshi?

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det kan godt være, at jeg misforstod hr. Kamal Qureshis svar til mig angående den her misforståelse. Nu kan jeg forstå, at en dansk statsborger, der har boet i Danmark i 26 år, og en dansk statsborger på 26 år, der bor i udlandet (*Kamal Qureshi (SF): Nej, 28 år!*). – på 28 år? Men det er jo forkert! En dansk statsborger, der er 28 år og bor i udlandet, har de samme rettigheder som en 28-årig dansker eller en 28-årig dansk statsborger i Danmark, ligesom en dansk statsborger, der har boet i Danmark i 26 år, har præcis de samme rettigheder som en dansk statsborger, der bor i udlandet og er 26 år.

Der er stadig væk ikke nogen forskel, hvis man tager de to alderskriterier, og det er jo det, der er gældende for denne her lov, at den forskel ikke sker på grund af, at man er i udlandet, men sker på baggrund af, hvorvidt man er dansk statsborger, og hvor mange år man har været det. Den er ikke så meget længere.

Det er sådan, at venstrefløjen og hr. Kamal Qureshis parti har revset Socialdemokraterne og andre og især kvindeorganisationerne for ikke at ville opnå ligestilling for de etniske kvinder. Nu forsøger nogle at tage teten på det her område og gøre noget for de her kvinder. Hvorfor er man så fuldstændig forsvundet fra overfladen i SF?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Der var en ting, som jeg tror gik op for mig i hr. Kamal Qureshis ordførertale, og det var, hvordan der vægtes mellem ordene tolerance og frisind. Jeg vil gerne gøre hr. Kamal Qureshi opmærksom på, at frisind rent faktisk betyder, at vi også har retten til at sige, hvad vi mener er rigtigt og forkert, og også respektere andre. Men det betyder ikke, at vi skal tolerere alting, og

tvangsægteskaber skal ikke tolereres. Det hører jeg sådan set også, og jeg er ret sikker på, at hr. Kamal Qureshi heller ikke ville tolerere tvangsægteskaber.

Men problemet er, hvor man vil lægge sin vægt; om det er for et samfund, hvor vi besidder frisind, eller for et samfund, hvor tolerance spiller overhånd.

Når hr. Kamal Qureshi siger, at vi ikke giver dem flere rettigheder, så kunne jeg jo godt tænke mig at spørge hr. Kamal Qureshi: Jamen er det da ikke rigtigt, at nu får de faktisk retten til at gifte sig af egen fri vilje med en, de har mødt i deres dagligdag og i det liv, de lever i det land, de bor i nu? Den frie ret har de derimod ikke altid haft tidligere.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg skal prøve at gøre det lidt hurtigt. Der er jo ikke så lang tid, og der var mange spørgsmål.

Jeg kan ikke i min vildeste fantasi forstå, hvorfor et forslag om ikke at kunne få sin ægtefælle til Danmark skulle gøre det lettere frit at vælge en, der bor her, i højere grad end hvis man sagde, at du skal have lov til at vælge din ægtefælle, hvorvidt det så er i Danmark eller i udlandet, for det er op til dig. For det her fører jo bare til, at hvis nogle tager til udlandet og bliver gift i udlandet, kan de sådan set bare blive boende derude, indtil de er 28 år, og så kan de i øvrigt vende tilbage.

Kl. 18.30

Hr. Jesper Langballe viser pludselig meget stor interesse for det etniske miljø og de smerter og tragedier, der foregår der. Det er jo interessant at opleve. Men der er ikke nogen tvivl om, at med hensyn til den smerte og tragedie, hr. Jesper Langballe taler om her, er jeg altså internationalt orienteret i modsætning til Dansk Folkeparti, og for mig er det reelt set ligegyldigt, om den smerte og tragedie foregår i Danmark, eller om den foregår i udlandet: Om den unge danske pige er udsat for nogle ubehageligheder, mens hun opholder sig i Danmark med sin ægtefælle, eller om hun er udsat for dem, når hun opholder sig i udlandet, indtil hun fylder 28 år og derefter kan vende tilbage. For mig at se er det retten til at kunne vælge frit, der er det centrale og afgørende, om det så foregår i Danmark eller i udlandet. Det er for mig at se lige vigtige opgaver at påtage sig.

Nu kan jeg se, at tiden er ved at løbe fra mig igen, men fru Elsebeth Gerner Nielsen spurgte,

hvordan det her kan påvirke det etniske miljø og lysten til at integrere sig. Jeg må sige, at det er klart, at for hver gang vi går ind og fratager folk rettigheder til at kunne bevæge sig over de danske grænser og også kunne vende hjem efterfølgende, bliver det sværere for dem at føle sig som ligeværdige borgere.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Det er såmænd et ganske lille spørgsmål, som jeg tror fru Sophie Hæstorp Andersen har stillet, men som hun ikke har fået svar på: Er SF imod alt i dette lovforslag? Det meste, det, der er den væsentligste årsag til, at det fremsættes, er faktisk lempelser.

Det er lempelser, som gør, at en gruppe mennesker slipper for tilknytningskravet. Hvordan forholder SF sig til det? Bryder SF sig ikke om, at der er nogle mennesker, som skal slippe for tilknytningskravet i familiesammenføringsager?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg kan ikke lide, at man, når man diskuterer noget, som er virkelig alvorligt, som er et spørgsmål om menneskeskæbner, forsøger på at klare sig ud af et prekært spørgsmål ved at bruge småfiduser og diskussionsfiduser.

Jeg gjorde ikke nogen røverkule af mit hjerte. Jeg sagde helt klart, at for Dansk Folkeparti – det ved enhver – er hovedmotivet i det her at undgå den fortsatte tilstrømning eller at slå den automa-pilot for tilstrømningen fra, som hedder ægtefællesammenføring i en stadig strøm, hvor det ene tager det andet.

Men jeg vil da samtidig sige, at ens hjerte skulle være lavet af beton, hvis ikke det gjorde indtryk på en at læse i aviserne om de rædselsfulde tragedier, der sker med tvangsægteskaber og påfølgende æresdrab.

Så siger hr. Kamal Qureshi, at det jo er ligegyldigt, om det sker her eller i udlandet. Nej, det er minsandten ikke. Jeg er da ikke som dansker ligeglad med, om det er mit land, der giver grønt lys for sådan nogle uhyrligheder. Jeg kan ikke tage mig af, hvad der sker i alle mulige andre lande og i hele Mellemøsten. Det har jeg ingen indflydelse på. Men jeg har indflydelse på, hvad der sker her i landet, og hvad vi her moralsk vil stå model til. Det synes jeg faktisk også hr. Kamal Qureshi skulle tage og interessere sig for.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg har sådan set den vane at svare på det, der bliver spurgt om. Jeg hørte ikke noget spørgsmål fra hr. Jesper Langballe, men det var et udtryk for, at hr. Jesper Langballe gerne ville fortælle, hvad han mente. Det er sådan set fair nok. Det kan man måske også godt benytte det her til.

Kl. 18.35

Jeg mener reelt set, at det er lettere for mig at sikre de kvinder, som kan blive tvunget ind i et ægteskab, deres rettigheder i Danmark, hvis de opholder sig her, end hvis de rejser til udlandet og der skal opnå en vis form for anciennitet og alder for efterfølgende at kunne komme tilbage til Danmark.

Jeg vil lige tage Socialdemokratiet først, hvor fru Sophie Hæstorp Andersen spurgte om det her med, at hvis bare de er lige gamle, har de lige rettigheder. Ja, det er rigtigt, men det, der er min anke i det her, er, at man mener, at den person, der i det meste af sit liv opholder sig i udlandet – personen er dansk statsborger – alene fordi personen er 28 år har flere rettigheder end en person, der er yngre, men som i øvrigt har boet i Danmark hele sit liv. Det er simpelt hen for mig at se at fratage unge mennesker retten til at kunne vælge deres partner.

Jeg får lejlighed til at svare fru Else Theill Sørensen om lidt.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg skal hjælpe til med, at hr. Kamal Qureshi kan svare kort på den del af spørgsmålet, for det kræver bare et ja eller et nej: Går SF ind for de lempelser, som ligger i det, at nogle mennesker slipper fri af tilknytningskravet ved at opfylde visse kriterier?

Så har jeg hørt hr. Kamal Qureshi nu igen sige – og jeg tror, at jeg har hørt det før – at han mener, at vi bedre kan sikre den unge kvinde, som er tvunget ind i et ægteskab, hvis hun er her i landet med sin tvangspåførte ægtefælle, end hvis hun er i Tyrkiet eller Pakistan eller Somalia, eller hvor det nu kan være. Hvordan skal vi i grunden gøre det, og hvad skal vi gøre ved ægtefællen, hvis hun nu ikke skal blive i det ægteskab? Eller skal vi hjælpe hende til at blive glad for sin ægtefælle, som hun er påtvunget?

Jeg spørger bare af ren nysgerrighed, for et af problemerne er jo, at vi ikke bare kan sige: Det ægteskab holdt ikke, så må ægtefællen hellere

rejse hjem igen. Det har vi jo haft problemer med og vil formentlig stadig væk få problemer med, hvis vi ikke gør det her.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Hvis fru Else Theill Sørensen mener, at jeg ikke skal lægge nogen formodninger ind i hendes udtalelser, så skal hun også lade være med at gøre det med mine.

Jeg mener faktisk, at det er lettere for en person, en kvinde, der bor i Danmark, at træde ud af et ægteskab, end hvis hun opholder sig i udlandet. Det er lettere for hende, fordi vi har nogle sikkerhedssystemer herhjemme, der kan gå ind og hjælpe. Derfor mener jeg, at det giver nogle rettigheder, når de opholder sig i Danmark, som gør det lettere at træde ind, end hvis de ikke opholdt sig i Danmark.

Så til de her lempelser, som fru Else Theill Sørensen snakker om. Ja, der er en bestemt gruppe, som opholder sig i udlandet, som det her bliver lettere for, og den gruppe bliver der en lempelse for, men der er altså stadig væk en tilknytningskravsregel, der bliver sat op her, som vi er imod. Vi vil ikke være med til den her måde at anskue rettigheder på. Når man er gammel nok til at blive myndig og være en del af det her samfund og i øvrigt kan blive valgt til Folketinget, så skal man også have ret til at kunne vælge sin ægtefælle selv.

Så nej, vi er imod lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Det er så taget til efterretning.

Jo, det er lettere at bryde ud af et ægteskab i Danmark, fordi vi i Danmark har et helt andet syn på forholdet mellem mænd og kvinder og muligheden for at bryde ud. Men jeg synes faktisk, det ville være bedre, hvis vi kunne hjælpe til med, at de ægteskaber slet ikke bliver indgået.

Det er hele formålet med den del af det, at en ung kvinde har lettere ved at fortælle myndighederne: Det her er sådan set ikke med min egen gode vilje. Før har hun skullet udsætte sig for familiens repressalier, når hun havde sladret og sagt, at det var under tvang. Nu skal hun bare gøre det, der står, nemlig fortælle om det er en af hendes nærmeste slægtninge. Det vil kunne hjælpe mange, og jeg tror faktisk ikke, at der er så mange, der bliver sendt til deres hjemland og

så skal bo der i 10 år, inden de kan vende tilbage til Danmark.

Nu kan jeg love, at jeg ikke vender tilbage med flere spørgsmål, for nu har jeg ikke flere.

Kl. 18.40

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Det var den sidste korte bemærkning til fru Else Theill Sørensen, og det bliver den sidste til hr. Jesper Langballe. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det lød for mig, som om hr. Kamal Qureshi var lidt himmelfalden over, at jeg gik herop og brugte en kort bemærkning til at sige min mening. Det er der vel ikke noget mærkeligt i. Det er vel i og for sig det, der er meningen med Folketingets forhandlinger, at man går op og siger sin mening, hvad enten man nu formulerer det som spørgsmål eller ej.

Men jeg vil her egentlig bare bruge min tredje bemærkning til at konstatere, at min mistanke altså var rigtig: Hr. Kamal Qureshi har overhovedet ikke nogen moralsk holdning til det grundproblem, som vi diskuterer, for det hele drejer sig om lidt småtekniske sammenligninger mellem folk, der har været i udlandet, og folk, der ikke har været i udlandet.

Men det, som er et af de to store grundproblemer – det problem, hvor vi i og for sig skulle kunne være enige, nemlig at unge mennesker presses ind i livslange tragedier og i nogle tilfælde bliver slået ihjel, fordi de siger nej – anfægter åbenbart ikke hr. Kamal Qureshi. Efter at jeg har spurgt to gange og fået fuldstændig intetsigende svar eller rettere sagt ikke fået noget svar, er det den eneste slutning, jeg kan drage.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Sagt til hr. Jesper Langballe: Jeg har fået at vide som nyt folketingsmedlem, at korte bemærkninger bruges – det fik jeg at vide af nogle af Folketingets formænd, der har været til stede under nogle af debatterne – til at stille spørgsmål til ordførerne. Sådan er jeg opdraget i hvert fald herinde, at jeg hører efter, når jeg af min gruppeformand får at vide, hvilke spilleregler der er herinde.

Det var sådan set bare det, som jeg fastholdt, nemlig at de korte bemærkninger sædvanligvis skal formuleres som et spørgsmål til ordførerne. Og så kan hr. Jesper Langballe jo i øvrigt frit sige

sin mening, og det mener jeg heller ikke hr. Jesper Langballe ikke får lejlighed til eller ikke bruger lejligheden til at gøre.

Så jeg tror sådan set ikke, at der var flere spørgsmål, som jeg ikke har fået besvaret.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):
Man har lov til i korte bemærkninger at kommentere over for ordføreren.

Så er det den næste ordfører, og det er fru Elsebeth Gerner Nielsen.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):
Det her lovforslag må betragtes som et makabert bud på regeringens sande kulturkamp, for hvad er det, denne lov handler om? Den handler om at fremme en bestemt levemåde blandt landets borgere.

I dette lovforslag kan borgerne læse, hvordan de bør gebærde sig, f.eks. seksuelt og i øvrigt privat, hvis de vil have statens velsignelse af et ægteskab med en udlænding. Du er således mest sikker på denne velsignelse, hvis der ikke er andre i din familie, som har giftet sig med en udlænding; hvis du har haft et længerevarende og indgående bekendtskab forud for ægteskabets indgåelse; hvis du har samlevet forud for ægteskabets indgåelse; hvis der ikke er andre i din familie, som har giftet sig med en nært beslægtet fra udlandet; hvis du arrangerer dit bryllup selv.

Regeringen ophører med denne lov en bestemt levemåde og sandsynligvis en bestemt tidsbestemt og kulturbestemt norm til lov.

Ordet frihed forekom 13 gange i statsministerens åbningstale. Er der noget område, hvor det er vigtigere med frihed end netop på de områder, jeg lige har omtalt? Hvorfor skal staten fastsætte, hvordan et bryllup normalt arrangeres? Hvorfor må man ikke spørge sin familie til råds, inden man gifter sig? Hvorfor skal jeg straffes for, at min søster eller kusine også ville giftes med en fra udlandet? Hvorfor skal børn straffes for, at deres forældre har fået familiesammenføring? Hvorfor skal staten blande sig i noget så livsnært, så privat, så intimt? Hvad er det regeringer mener, når den siger mere frihed og mere frit valg?

Det Radikale Venstre kan ikke støtte lovforslaget. Det kan vi ikke, fordi det er i strid med vore grundlæggende værdier, og fordi vi mener, at det er i strid med menneskerettighederne og grundlovens § 70.

Vi er imod, at der igen laves en lov, hvor størstedelen overlades til embedsmændenes skøn og vurderinger; loven mangler gennemsigtighed og klarhed.

Vi er imod den omvendte bevisbyrde. Hvem kan lægge hele sit anetår frem? På min mors forældres side var der 14 børn. På min fars forældres side ved jeg faktisk ikke, hvor mange der var, men der var mange. Jeg aner ikke, hvor mange grandkusiner og -fætre og næstsøskende jeg har.

Vi er imod dette besynderlige princip, som kaldes formodningsprincippet. Hvis der er andre i ens familie, som har indgået ægteskab med en udlænding, er man som udgangspunkt under mistanke, for blot at nævne et eksempel.

Vi er imod, at danske statsborgere fortsat skal forhindres i at gifte sig og bosætte sig her i landet med den, de vil. Hvis et ægtepar kan forsørge sig selv, skal staten ikke blande sig. Det burde være et godt liberalt princip.

Vi er imod, at danske statsborgere med anden etnisk baggrund reelt stilles langt dårligere end etniske danskere.

Vi er imod, at det så at sige er umuligt for flygtninge og indvandrere at få familiesammenføring.

Vi er imod, at en dansker, som vil giftes med en grandkusine bosiddende her i landet, kan gøre det, mens en dansker, som vil giftes med grandkusinen i udlandet, som udgangspunkt ikke kan.

Vi er imod, at purunge danske statsborgere med anden etnisk baggrund af deres familie tvinges til at forlade Danmark for at blive tvangsgift i forældrenes hjemland. Vi mener, at den danske stat har et ansvar for at beskytte sine borgere.

Vi er imod diskriminationen, den manglende retssikkerhed og den manglende frihed til som borger i Danmark selv at kunne bestemme, hvordan man vil leve sit liv.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):
Fru Elsebeth Gerner Nielsen og jeg har et helt forskelligt udgangspunkt for vurderingen af, jeg er lige ved at sige menneskelivet, så det er ikke underligt, at vi kommer til forskellige konklusioner vedrørende lovforslaget her.

Der er et ganske bestemt eksempel, som fru Elsebeth Gerner Nielsen nævnte i en replik tidligere, som jeg har lyst lige at spørge til. Fru Elsebeth Gerner Nielsen nævnte en jugoslavisk

mand bosat i Horsens, der var blevet gift – tydeligvis ret nylig – med en jugoslavisk kvinde. De havde fået et barn, og så var konen blevet udvist, fordi hun altså ikke havde ret til at opholde sig i Danmark, og så blev manden boende. Det blev anført som et eksempel på det ulykkelige, at man splitter familier.

Jeg vil gerne stille fru Elsebeth Gerner Nielsen et spørgsmål. Var det ikke meget rimeligt, at man sagde til den mand: Hvorfor splitter du din familie, hvorfor følger du ikke med din familie til det land, I begge to kommer fra, og hvor I har jeres rødder? Det er den eneste naturlige konsekvens. Og når han ikke gør det, kan fru Elsebeth Gerner Nielsen så fortænke os andre i, at vi aner visse hensigter med hans ophold her, som overhovedet ikke har med respekt og familien at gøre?

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Der er nogle ting i det, som fru Elsebeth Gerner Nielsen lægger vægt på i sin tale, som jeg må konstatere at vi er fuldstændig uenige om. Det er i opfattelsen af, hvordan det her skal forstås og alle de positive intentioner, der er i lovforslaget.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen siger, at det her handler om, at nogle skal leve på en bestemt måde, og spørger om, hvad regeringen mener, når den siger mere frihed og frit valg. Jamen det er jo lige præcis det, vi gør i det her lovforslag, for vi giver noget mere frihed til, at de unge selv kan bestemme, hvordan de vil leve deres liv. Vi forebygger jo med dette forslag, og vi hjælper i øvrigt nogle, der tidligere har været glemt under 24-års-reglen.

Når man så spørger om, hvad regeringen mener med mere frit valg og frihed, er det jo indlysende, at de unge mennesker også skal have frihed og frit valg til bl.a. selv at vælge, hvem de vil leve deres liv med. Det har en stor part jo ikke lige i øjeblikket, fordi det er under tvang eller arrangeret.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen til sidst: Hvor er fru Elsebeth Gerner Niensens store hjerte for den allersvageste part her, nemlig den, der bliver tvunget ind i et forhold?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er en enkelt detalje i fru Elsebeth Gerner Niensens argumentation under denne her debat, hvor fru Elsebeth Gerner Nielsen har hæftet sig meget ved bemærkningerne til lovforslaget. Når de ikke er skrevet ind i lovtæksten, er det vel i virkeligheden, fordi de først og fremmest er at opfatte som en vejledning til udlændingemyndighederne om, hvilke redskaber de kan bruge til at åbne den mulighed, at der kan dispenseres, fordi de unge kan godtgøre, at der er tale om et frivilligt ægteskab.

Der hæftede fru Elsebeth Gerner Nielsen sig ved det der om samleven før ægteskabet og spørgsmålet om, hvem der havde betalt brylluppet. Her synes jeg nok, at tingene bliver vendt noget på hovedet; for der er jo ikke tale om, at vi sidder her som lovgivere og siger, at folk, der ikke har samlevet før brylluppet, ikke har indgået forbindelsen frivilligt. Det samme gælder, hvis de ikke selv har finansieret brylluppet.

Det, man siger, er, at når mistanken er der, og den er der meget stærkt, når et ungt par fra Mellemøsten, f.eks. fætter og kusine, vil gifte sig, kan man i hvert fald sige, at hvis de har samlevet før ægteskabet eller selv har betalt brylluppet, er der i det tilfælde en ganske rimelig chance for, at det faktisk er frivilligt indgået. Lad være at vende tingene på hovedet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, det er fuldstændig usmageligt, må jeg sige, overhovedet at beskæftige sig med sådan noget som samliv i en lovgivning. Jeg synes, det hører til privatlivet. Jeg synes, hverken det skal stå i lovtæksten eller i bemærkningerne. Det er det, der er forskellen på ordføreren fra Dansk Folkeparti og mig.

Så siger ordføreren, at det, at man har haft sex før ægteskabet, kan være et udtryk for, at ægteskabet er indgået frivilligt. Jeg kan nævne masser af eksempler på ægteskaber, der netop er indgået, fordi pigen blev gravid, og det tror jeg såmænd også hr. Langballe kan finde eksempler på. Der er ægteskaber, der netop er blevet indgået under tvang, fordi der var samliv inden ægteskabet. Nu kommer jeg til at lyde, som om jeg er meget kysk, men jeg synes faktisk, at det er ret usmageligt, at vi skal beskæftige os med sådan noget her i Folketinget.

Til det med at splitte sin familie, som hr. Søren Krarup var inde på: Den mand i Horsens har

hele tiden haft arbejde. Han har nu måttet holde op med at arbejde, fordi han skal passe sit barn. Grunden til, at han ikke tager til Eksjugoslavien, er, at hans kone kommer fra en anden del af Jugoslavien, end han gør. De er ilde set begge to i hinandens forskellige hjemlande, kan man sige. Desuden har han ikke mulighed for at forsørge sin familie i Eksjugoslavien. Han har arbejde i Horsens, helt almindeligt ordinært arbejde, og alligevel er hans kone blevet udvist. Han kan forsørge hende, og han har ikke modtaget en krone i socialhjælp.

Så siger fru Irene Simonsen, at det her er en måde at give mere frit valg på. Jeg forstår det ganske enkelt ikke. Man vil sikre frihed til ganske få unge, og det er et spørgsmål, om man overhovedet gør det, og samtidig tager man friheden fra en hel generation af unge, som ønsker at gifte sig med en udlænding. Det kalder jeg ikke frit valg. Jeg synes overhovedet ikke, at det har noget med frihed at gøre.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så tager vi en ny runde med korte bemærkninger, og det er først fru Else Theill Sørensen, hr. Jesper Langballe og fru Irene Simonsen.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg var lige henne at slå fru Elsebeth Gerner Niensens anciennitet op her i Tinget, og jeg kan se, at den er lidt højere end min, men dog ikke et halvt år højere. Fru Gerner Nielsen har dertil været minister i nogen tid; jeg kan ikke åremålet. Det skulle give en vis rutine i at skelne mellem lov og bemærkninger. Det skulle også give en vis rutine i at læse og fortolke den slags dokumenter.

Kl. 18.55

Jeg synes, at den måde, som fru Elsebeth Gerner Nielsen indledte sin ordførertale på og lagde vægten i sin ordførertale, minder mig om det der med at læse, som en vis mand læser Bibelen. De fortolkninger, der lægges i det, med, at staten skal blande sig i, hvem der betaler bryllupper, og så det, at fru Elsebeth Gerner Nielsen begynder at tale om sex, er der overhovedet ingen, der har tænkt på eller talt om, før fru Elsebeth Gerner Nielsen begyndte på det.

Hensigten er selvfølgelig at give offentligheden det indtryk, at vi andre er grumme, at vi har tænkt os at blande os i, hvem der betaler brylluppet. Det har vi jo slet ikke. Den væsentlige ting i lovforslaget er, at vi vil lempe for nogle til-

knytningskrav. Det var der ikke så meget om i den radikale ordførertale.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg må sige, at når jeg hører fru Elsebeth Gerner Nielsen udtrykke sin dybe afsky over, at man skal bruge sådan et ord som samliv her i Folketinget – jeg har aldrig tænkt på det som et sjofelt ord – så synes jeg altså, at jeg kommer til at mindes fortiden victorianere i England, som gik ud fra det princip, også når de lovgav, at seksualitet var noget, der slet ikke måtte nævnes. Man gik simpelt hen ud fra, at det ikke eksisterede; det vendte jo så frygteligt tilbage til victorianerne selv.

Seksualiteten er jo det, der er nogenlunde fælles på tværs af alle kulturgrænser. Det er det arrangerede ægteskab ikke. Det arrangerede ægteskab er en, må man sige, forholdsvis specifik muslimsk foreteelse.

Jeg vil gerne spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen, om hun har læst sin partifælles meget gripende bog, »Ære og skam«, hvor hr. Naser Khader fortæller om sit eget arrangerede ægteskab og gør opmærksom på, at det er et fælles mønster for hele islam.

Det er blevet sagt flere gange, også af fru Elsebeth Gerner Nielsen, at man rammer en masse for det, nogle få gør, men der er altså tale om, hvis man læser hr. Naser Khaders bog, at der er tale om et fælles mønster. Det skal ikke straffes, men det skal forebygges, og det er det, den her lov går ud på.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen betoner meget kraftigt i sit svar til mig, at man med det her lovforslag tager friheden fra mange unge mennesker. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor mange der mister frihed ved det her. Er der tal på det? Kan fru Elsebeth Gerner Nielsen dokumentere det?

Fru Elsebeth Gerner Nielsen var ikke ret meget inde på høringssvarene i sin ordførertale, men var meget inde på dem i spørgerunden før. Jeg vil gerne høre, om fru Elsebeth Gerner Nielsen kan erindre, at næsten hver eneste gang, vi har lavet ændringer i udlændingeloven, har De Radikale påberåbt sig, at det er i strid med menneskerettighederne. Efterfølgende, når det er blevet undersøgt, har det vist sig ikke at være i strid med menneskerettighederne.

Kan fru Elsebeth Gerner Nielsen bekræfte, at man de andre gange, hvor man har påberåbt sig, at noget er i strid med menneskerettighederne, har taget fejl i Det Radikale Venstre?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Noget af det, der er sket med dette lovforslag, er jo, at det blev sendt ud, og så blev det trukket tilbage igen. Grunden til, at det blev trukket tilbage igen, var, at der var en stærk kritik af, at man havde lovgivet via bemærkningerne.

Det er så delvis blevet lavet om, men det er sådan, at det stadig bliver påpeget i samtlige høringsvar. Der står ikke, at der bliver lovgivet via bemærkninger, men at bemærkningerne fylder utrolig meget i forhold til selve lovteksten. Jeg havde af hensyn til embedsmændene i Ud-lændingestyrelsen langt foretrukket, at det stod fuldstændig klart i hver eneste paragraf, hvad reglerne er, hvad det er for krav, der skal opfyldes for at få familiesammenføring. Det havde gjort det meget nemmere at være embedsmand – meget nemmere.

Kl. 19.00

Jeg er bange for, at vi kommer til at trække debatten i for lang tid, hvis vi skal til at diskutere, hvorvidt seksualdriften er noget alment menneskeligt, som kendetegner enhver kultur. Der er jo desværre eller ikke desværre, men der er rigtig mange forskellige måder at anvende seksualiteten på. Og man kan ikke sige, at der er et fællestræk i seksualitet overhovedet. Hvis Dansk Folkeparti har lyst til det, vil jeg gerne henvise til nogle forskellige sociologer på et tidspunkt, der netop har beskæftiget sig med seksualdriften og forskellige måder at anvende den på. Det kunne såmænd være meget opbygende.

Så tror jeg næsten, at jeg har svaret på de spørgsmål, der var. De fleste andre var bemærkninger. Jeg fik selvfølgelig spørgsmålet om Det Radikale Venstres forhold til menneskerettighederne. Jeg vil gerne sige det på den måde, at jeg gerne vil have et eksempel på, hvor jeg tidligere har trukket menneskerettighederne frem og sagt, at noget var i strid med menneskerettighederne.

Det kan jeg simpelt hen ikke mindes at jeg har gjort, men hvis jeg har, vil jeg gerne have eksemplet. Det er nemlig meget nemt at gå op og sige, at Det Radikale Venstre altid har trukket menneskerettighederne frem og sagt, at lovgivningen var i strid med menneskerettighederne. Tværti-

mod har vi fremlagt lovgivninger, hvor andre partier har sagt, at de var i strid med menneskerettighederne. Det kan hr. Søren Søndergaard skrive under på.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så tager vi en ny runde med korte bemærkninger, og det er først hr. Kamal Qureshi.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen om det ikke er korrekt, at i Indien, som har noget nær en milliard indbyggere, er tvangsægteskaber noget, som foregår i stort tal, og om det ikke er sådan, at i Kina, hvor der også bor et vist antal mennesker, indgås der ægteskaber mod de unges egen frie vilje.

Er det så ikke noget rent vrøvl at snakke om det som et eller andet muslimsk fænomen, når vi ved, at det her er noget, som handler om magt? Det er i de lande, hvor kvinder ikke har ligestilling, hvor kvinder ikke har samme rettigheder, at de bliver tvunget til at indgå ægteskaber mod deres vilje. Det findes bl.a. i lige så høj grad i lande i Afrika, både i de lande, der er kristne, og i de lande, der ikke er kristne. Jeg synes simpelt hen, at det er rent vrøvl at begynde at koble religion på alle mulige ting.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg har gennem mange år som sognepræst i den danske folkekirke foretaget vielser, og jeg har læst ritualets ord, som siger: Læg jer under jeres daglige samliv skriftens ord på sinde. Jeg har aldrig før forbundet noget småsjoft ved det; det vil jeg gøre efter fru Elsebeth Gerner Niensens tale.

Men må jeg lige i forbindelse med fru Elsebeth Gerner Niensens forsvar for den mand, der lader sin kone og lille barn rejse til Jugoslavien, mens han selv efter kun at have været 10 år i Danmark bliver her, sige, at det jo er store ord, der normalt bruges, når man vil røre følelserne med dem.

Jeg vil sige, at følelsesmæssigt oprører den slags mig. Det er en kynisme fra den mands side, der viser, at han overhovedet ikke er interesseret i at være tro imod sin familie. Han er kun interesseret i noget ganske andet. Det er hensynsløshed. Det er kynisme. Og det skal i hvert tilfælde ikke bruges som et angreb på os, der altså prøver på at forsvare det land, vi bor i.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Vi er i Dansk Folkeparti fru Elsebeth Gerner Nielsen taknemmelig, fordi fru Elsebeth Gerner Nielsen vil hjælpe os til at administrere vores seksualdrift ved at låne os nogle bøger af forskellige sociologer, men jeg tror, at vi klarer det uden.

Der var faktisk et seriøst spørgsmål fra mig til fru Elsebeth Gerner Nielsen, nemlig om fru Elsebeth Gerner Nielsen har læst sin partifælle hr. Naser Khaders bog »Ære og skam«, og især det kapitel, der handler om hans eget arrangerede ægteskab. Den er meget gribende og tankevækkende. En af pointerne er, at forfatteren gør opmærksom på, at det ikke er sådan en vis procentdel af den muslimske verden, men at det stort set er hele den muslimske verden, der praktiserer arrangerede ægteskaber.

Kl. 19.05

Så har der flere gange under den her debat været spurgt om, hvad forskellen er på arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber. Kunne forskellen ikke være den, at et tvangsægteskab er et arrangeret ægteskab, hvor de unge mennesker stritter imod, og hvis de giver deres samtykke og siger, at sådan skal det altså være, mærker de jo ikke tvangen? Den er der selvfølgelig alligevel latent, og det vil altså sige, at ethvert arrangeret ægteskab latent er et tvangsægteskab.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så kan fru Elsebeth Gerner Nielsen svare.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg blev tidligere spurgt om, hvor mange der bliver ramt af de her regler. Nu har jeg desværre ikke taget den udmærkede statistik, som bliver lavet i Udlændingestyrelsen hver måned, hvor man kan se, hvor mange afslag det er givet, med, men det er jo vældig mange. Så vidt jeg husker, var det sidste år sådan, at 60 pct. af alle danske statsborgere fik afslag på familiesammenføring og 90 pct. af alle udenlandske statsborgere i Danmark. Så det er jo ganske mange, der bliver ramt af denne lovgivning.

Så til hr. Søren Krarup: Jeg synes, der er tale om en mand, der virkelig tager ansvar for sin familie. Han kan ikke rejse tilbage til Eksjugoslavien, for han ville ikke vide, hvor han skulle slå sig ned, og han kan ikke forsørge sin familie i Eksjugoslavien. I Horsens har han et arbejde, som han

kan vende tilbage til, og han har barnet hos sig i Horsens, for familien vurderede, at det var det mest sikre, at barnet blev i Horsens hos faderen. Midlertidigt har manden sagt sit arbejde op, for at han kunne passe barnet, men han har mulighed for at vende tilbage til sit arbejde i det øjeblik, han har fundet en anden måde at passe sit barn på.

Så det er en mand, der tager ansvar. Han sender penge ned til sin kone i Eksjugoslavien, sådan at hun kan klare sig. Hvis hele familien bare vendte tilbage til Jugoslavien, måtte han konstatere, at hans barn kom til at sulte, at hans kone kom til at sulte, og at han selv kom til at sulte.

Til hr. Langballes spørgsmål, om jeg har læst »Ære og skam«: Ja, det har jeg, og jeg har samtidig kunnet konstatere, at der er så utrolig meget i vores egen kulturelle baggrund, der ligner. Heldigvis er vi langt væk fra det nu, men de begreber, der er i »Ære og skam«, er jo nogle, som vi også har kendt til i det danske traditionelle samfund, altså inden det danske samfund blev moderne. Derfor har vi også en lang erfaring at trække på, når det drejer sig om at bekæmpe tvangsægteskaber.

I øvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at Det Radikale Venstre har fremsat 15 forslag til, hvordan vi bekæmper tvangsægteskaber, og noget af det, som vi synes er allerallervigtigst, er, at man retsforfølger dem, der har medvirket til tvangsægteskaber. Jeg synes, det er meget skuffende at konstatere, at i de 17 afslag, der blev givet på familiesammenføring sidste år, fordi man mente, at der var tale om et tvangsægteskab, er der sket nul og ingenting i forhold til de mennesker, der har været involveret i det. Den danske stat har ikke rejst én retssag mod de pågældende familier, og jeg vil gerne vide hvorfor.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over i ordførerrækken, og det er hr. Søren Søndergaard som næste ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Nu er det ikke nogen overraskelse, at Enhedslisten ikke støtter det her forslag, heller ikke selv om vi er fuldt bevidste om, at det søges solgt til befolkningen som en hjælpende hånd til nogle unge piger, som bliver tvunget til at indgå ægteskab mod deres vilje.

Nøgternt betragtet ser det her forslag jo alene dagens lys, fordi regeringens og Dansk Folkepartis renommé led alvorlig skade efter sommerens stormvejr, hvor mange frustrerede danske-

re, som bor i udlandet, blev forhindret i at kunne slå sig ned herhjemme med deres udenlandske ægtefælle.

Det her lovforslag er kort sagt et nødværgefor­slag, som skal forsøge at stryge lidt på den krøllede sommerkjole. Nu får vi så se, om rege­ringen får held til at bilde befolkningen ind, at den har lyttet, når realiteten er, som det forhadte Institut for Menneskerettigheder slår fast i sit høringssvar, at det ikke er tilfældet.

Det forhadte høringsinstitut, det institut, som regeringen jo gjorde alt, hvad den kunne for at komme af med, og som Venstre og Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti hader, skriver i sit høringssvar:

Kl. 19.10

»Danske statsborgere vil imidlertid efter vedtagelsen af dette lovforslag fortsat opleve be­grænsninger i retten til at opholde sig i Dan­mark, når deres ægtefælle er udlænding. Til­knytningskravet vil fortsat gælde for alle statsborgere under 28 år og for personer, som ikke har haft mindst 28 års lovlig og sammenhæn­gende ophold i landet.«

Danske statsborgere vil altså fortsat blive ramt. Så meget for Dansk Folkepartis, Venstres og Det Konservative Folkepartis bekymring for danske statsborgere.

Den folkelige salgsstrategi er imidlertid at få det til at se ud, som om vi gør noget rigtig seriøst ved tvangsægteskaber. Det forsøger man med indførelse af 24-års-reglen. Og det er egentlig sigende, når man læser bemærkningerne, at denne stramning har en succesrate på 17 tilfælde – 17 tilfælde – hvor udlændingemyndighederne har givet afslag på familiesammenføring med henvisning til, at der var tale om tvangsægteska­ber.

Nu er det jo ikke sådan, at Enhedslisten siger, at der ikke skal gøres noget ved den tvang, som nogle unge angiveligt udsættes for. Vi har jo gennem tiderne også under den tidligere rege­ring fremsat forslag om, hvordan vi mener, der skal gøres noget ved problematikken, nemlig ved støtte til ofrene, først og fremmest ved at gøre dem stærke til først at forhindre, at de bliver ofre, og derefter, hvis det ulykkelige skulle give, at de bliver ofre, give dem mulighed for at bryde ud af den situation.

Derfor vil jeg også godt, som jeg tidligere lo­vede en af regeringsordførerne, herfra kvittere for det handlingsprogram, som regeringen tidli­gere har udarbejdet med forslag til initiativer på

det her område, men det har jo ikke noget med det her lovforslag at gøre.

Tvangsægteskaber er et problem, men vi skal ikke bekæmpe det problem ved at indføre en lovgivning, der de facto betyder diskrimination af en bestemt gruppe, hvoraf mange intet har at gøre med tvangsægteskaber. Vi ved jo godt, hvem det er, for ministeren forsømmer jo ingen lejlighed til at udpege, hvad det er for nogle folk, han taler om. Det er tyrkerne og pakista­erne; det er jo dem, det handler om.

Med i købet på det her forsøg fra regeringens side på at reparere lidt på det skrammede image følger så i forbifarten lige et par andre forslag, f.eks. at man vil indføre omvendt bevisbyrde, et retsprincip, som vi i andre sammenhænge ellers afviser; at man vil lægge hindringer i vejen for flygtninges mulighed for at blive familiesam­menført med en ægtefælle fra flugtlandet; at man vil kriminalisere noget for en gruppe bor­gere, som er tilladt for en anden, nemlig de så­kaldte fætter-kusine-ægteskaber.

Jeg skal ikke gennemgå alle de her smutte med-forslag, men bare nævne et enkelt, nemlig det med indførelse af omvendt bevisbyrde-prin­cip. Det sættes i kraft i en ægteskabs­ sag, hvis der søges familiesammenføring i familier, hvor der tidligere har været givet familiesammenførings­ tilladelser. I de tilfælde anses den nye ansøgning for at være udtryk for, at der er tale om et tvangsægteskab. Hvor svært kan det være? Alt­ så en gang lommetyv, altid lommetyv.

Der er ingen tvivl om, at med det her forslag vil ministeren være i stand til i løbet af få måneder at kunne fremlægge en statistik over tvangs­ægteskaber, som siger spar to til alt. Der vil være en fantastisk statistik, der viser, hvor slemt det står til med tvangsægteskaber.

Men det, som er interessant, er jo, hvad man så gør ved det. Og der vil jeg da godt følge op på det spørgsmål, som den radikale ordfører lige rejste: Hvordan følger man egentlig op, når man konstaterer, der foregår tvangsægteskaber?

Jeg forventer, at ministeren kommer herop og redegør for, hvad man har gjort i de 17 tilfælde, hvor man har konstateret, at der er foregået tvangsægteskaber. Jeg forventer selvfølgelig, at man fra ministeriets side har udstedt en instruks til dem, der behandler de her sager, at der er indgivet politianmeldelse – det er klart kriminel­le forhold – at der er blevet gennemført en politi­afhøring, og at der er rejst tiltale mod de pågæl­dende.

Jeg forventer naturligvis, at man tager det alvorligt, for gør man ikke det, betyder det jo, at man ikke bruger den eksisterende lovgivning mod tvangsægteskaber. Man undlader at bruge den eksisterende lovgivning mod tvangsægteskaber for i stedet at kunne indføre en ny lovgivning, der rammer folk, der ikke kunne drømme om at være en del af et tvangsægteskab. Det er virkelig at rette bager for smed.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Søren Søndergaard mener, at regeringen og Dansk Folkeparti har været ude i en nødværgeaktion for at pynte på eget renommé. Ja, sådan kan man da godt sige det, hvis man vil se på sagen med lidt ond vilje.

Kl. 19.15

Man kunne også udtrykke det på den måde, at regeringen og Dansk Folkeparti havde indset, at der her var en uheldig virkning ved den lovgivning, vi havde lavet, og så siger vi: Det dutter ikke, om igen. Og vi retter på den. Det synes jeg egentlig er et glimrende princip for lovgivere.

Når hr. Søren Søndergaard taler om succesraten, vil jeg sige, at de der 17 fældede dels ikke medtager alle dem, der overhovedet har afstået fra at søge, fordi de vidste, at de alligevel ikke kunne få det, dels er udtryk for, at den eksisterende lovgivning ikke er god nok. Det er faktisk derfor, at det her er kommet.

Der er jo ikke tale om, at man vil forsøge at straffe folk, og jeg undrer mig over, at hr. Søren Søndergaard pludselig er så forelsket i retsforfølgning og straf. Det plejer da ikke at være sådan noget, Enhedslisten er vild med. Det, vi har villet, er ikke at straffe, men at forebygge og dæmme op for dels tilstrømningen, dels en række menneskelige tragedier.

Må jeg lige til sidst spørge hr. Søren Søndergaard: Tror hr. Søren Søndergaard ikke, når vi taler om succesrater, at det her vil virke? Det er jo et ganske interessant spørgsmål. Vil det virke?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

For efterhånden meget lang tid siden stillede jeg skriftligt et spørgsmål til ministeren om, hvad man agter at gøre i forhold til tvangsægteskaberne og retsforfølgelser af dem, der er involveret i tvangsægteskaber. Jeg har ikke fået et solidt svar på det spørgsmål, så derfor synes jeg også, at det kunne være meget hensigtsmæssigt, at ministeren kommer til og svarer.

Jeg vil gerne spørge hr. Søren Søndergaard, om det er hr. Søren Søndergaards opfattelse, at en af grundene til, at man ikke retsforfølger mennesker, der har været involveret i et tvangsægteskab, eller hvor udlændingemyndighederne vurderer, at der er tale om et tvangsægteskab, er, at man er bange for at få domstolens ord for, at der ikke er tale om et tvangsægteskab, og derfor er man nødt til at tillade familiesammenføring.

Det vil jo ikke se så godt ud, hvis der er 17 sager eller måske 27, tror jeg det er i alt, hvor domstolene vil komme frem til, at der ikke er bevis for, at der er tale om et tvangsægteskab, og hvor man så er nødt til at sige ja til familiesammenføring.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår godt fru Elsebeth Gerner Niensens spørgsmål, men jeg vil ikke svare på det, for jeg kan ikke tro, at det er rigtigt. Jeg kan ikke tro, at vi har en minister og en regering, som i tide og utide fortæller, hvor bekymret de er for de her kvinder, der bliver tvunget til at indgå tvangsægteskaber, og så lader mænd, fædre, der har været medansvarlige, gå fri.

Jeg kan da ikke forestille mig, at vi har sådan en regering, og jeg forventer da, at ministeren om et øjeblik kommer op og siger, at i alle de 17 sager er der indgivet politianmeldelse, og så er det selvfølgelig op til politiet, om der skal rejses anklage, eller hvad der skal ske.

Jeg går selvfølgelig også ud fra, at ministeren vil meddele i sin replik, at i alle de sager, hvor man har en formodning om, at det er tvangsægteskaber, og hvor det derfor ender med et afslag, vil man tage initiativ til at sikre, at der bliver indgivet politianmeldelse. Naturligvis vil man det, ellers er det jo bare pjat, så er det bare sådan noget lal, man står og siger heroppe, en lallelovgivning, hvor der ikke er konsekvens.

Så kan hr. Jesper Langballe ikke forstå, at det er Enhedslistens politik at kræve konsekvens og straf. Jamen jeg kan give mange eksempler. Det er f.eks. ikke så mange år siden, at vi havde et flertal her i Folketinget, som indførte en lovgivning mod, at man skulle have lov til at banke sine børn.

Det er klart, at Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative var meget imod den lovgivning; den, man elsker, tugter man, børnene skal have bank osv. Jeg venter kun på, at der inden længe kommer et forslag fra Venstre, De Konser-

vative og Dansk Folkeparti om at føre lovgivningen tilbage, så det igen bliver tilladt at banke sine børn.

Enhedslisten sagde nej til børnebank. Vi var en del af det flertal, som sagde stop for børnebank, oven i købet et flertal, som sagde, at det skal have konsekvenser, hvis man banker sine børn. Sådan var det jo; konsekvent pædagogik kan vi altså også godt i Enhedslisten.

Så vil jeg sige til hr. Langballe, at jeg forstår godt, at det, når man mæsker sig rundtomkring på ambassaderne, er ubehageligt, at ambassadørfruen sidder og fortæller én, at nu kan man ikke komme hjem til Danmark osv. Jeg kan da godt forstå, at det er ubehageligt, men det er altså den slags ting, man må henregne under ansvarets åg. Jeg synes måske nok, at det ikke er det allerstørste problem, som man skulle tage sig af, hvis man virkelig var et dansk folkeparti.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Søren Søndergaard har fået fuldstændig rigtig fat i den der pointe med, at vi i Dansk Folkeparti altid går og kigger os om for at se, om der ikke er nogen mindreårige, vi kan komme til at tæve. Det er fuldstændig rigtigt forstået; det er alligevel utroligt, at hr. Søren Søndergaard har kunnet regne det sådan ud!

Det med straf og retsforfølgning plejer jo ikke at være Enhedslistens livret. Når det drejer sig om voldsforbrydelser, får vi altid at vide af Enhedslisten og af diverse kriminologer, at straffe ikke hjælper, og der er talrige undersøgelser, især fra Sverige, der viser, at straffe ikke hjælper.

Jeg må sige, at mit eget forhold til straf i det her tilfælde er, at tvangsægteskaber er ulovlige i Danmark. Det er selvfølgelig principielt rigtigt at sige, at det skal retsforfølges og straffes – det skal det – men ærlig talt, jeg spørger også mig selv, om det giver nogen mening konsekvent at retsforfølge et mønster, en adfærd, som er generel for samtlige muslimske familier hele verden over. Var det dog ikke bedre og mere frugtbart at forsøge at dæmme op for det på forhånd, så det ikke kan lade sig gøre?

Jeg savner så stadig svar på spørgsmålet: Vil det her hjælpe, eller vil det ikke hjælpe?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg behøver ikke at kikke rundt i nogen kroge eller i nogen skabe for at finde ud af, hvad Dansk

Folkeparti mener om den sag; det var en hel åben afstemning i Folketingssalen. Der var et forslag om at afskaffe retten til børnebank, og Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemte imod. Så enkelt er det. Det skal man ikke ind i nogen skabe for at finde ud af. Det var noget, der foregik helt åbent her i salen. Og jeg forventer selvfølgelig bare, at man genindfører retten til børnebank, eller man har måske skiftet opfattelse? Det er muligt, så kan man jo meddele det.

Så synes jeg, det var en meget interessant opfattelse, som hr. Langballe gav udtryk for angående retsforfølgelse. Jeg forstod det på den måde, at hvis det var sådan almindeligt i et bestemt kulturelt miljø, skulle det ikke retsforfølges. Jeg må indrømme, at jeg er dybt forbløffet. Der er mange miljøer, også muslimske miljøer, hvor det ikke er ukendt at banke både kvinder og børn. Jeg synes, at det skal retsforfølges. Jeg synes, at overgreb på andre mennesker altid skal retsforfølges. Her har hr. Langballe altså fået fuldstændig galt fat i, hvordan tingene hænger sammen.

Om det her lovforslag hjælper? Nej, det hjælper ikke. Det hjælper overhovedet ikke i forhold til problemet. Det flytter måske i nogle tilfælde problemet fra Danmark. Det vil jeg ikke nægte. I de 17 tilfælde er det sikker blevet flyttet til et andet land. Det kan Dansk Folkeparti så glæde sig over. Det kan vi ikke i Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det der med børnebank er under hr. Søren Søndergaards værdighed, vil jeg sige. Da hr. Søren Søndergaard ikke er dum, og det ved jeg, prøver han på at spille dum, og det er sådan en fjollet komedie at opføre.

Har jeg ikke forstået det rigtigt, når jeg siger, at hr. Søren Søndergaard er tilhænger af, at man selv skal bestemme, hvem man vil giftes med? Hr. Søren Søndergaard kunne med et nik tilkendegive, at det har jeg fået rigtigt fat på. Det mener vi også. Derfor drejer det her sig ikke om at bestemme, hvem folk skal giftes med, men hvem der skal få opholdstilladelse på grundlag af et ægteskab under nogle bestemte kriterier.

Kl. 19.25

Men vi mener faktisk også i Dansk Folkeparti, at folk selv skal bestemme, hvordan de vil opdrage deres børn, og det var jo det, der var tale om, altså vor stillingtagen. Det er ikke sådan, at vi sådan er meget forelskede i børnebank, men

det var det, at staten gennemførte en opdragelseslov. Det mener vi ikke er nogen god idé.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

I Enhedslisten er vi bestemt helt enige i det synspunkt, at folk selv skal bestemme, hvem de vil gifte sig med. Det er derfor, vi synes, det er strålende, at ægteskaber, som er indgået ved hjælp af tvang mod den ene part, kan ophæves. Men det fremgår allerede af loven, og det er derfor, vi mener, at det er ganske rigtigt, at folk, der har medvirket til et tvangsægteskab, kan straffes. Det regner vi selvfølgelig også med at regeringen mener – medmindre regeringen vil ændre den lovgivning; det kan godt være, at regeringen vil komme med et forslag om, at fordi det er sædvane et eller andet sted, skal det ikke kunne straffes længere. Vi mener, at det skal kunne straffes.

Jeg synes, det var meget tankevækkende, at hr. Langballe kunne sammenligne spørgsmålet om opdragelse og bank af sine børn med spørgsmålet om giftermål. Hvordan finder man ud af, om der er tale om et tvangsægteskab? Ja, det gør man, ved at de to personer, som er myndige, tager stilling til det.

Men i spørgsmålet om bank af børn er det så ikke børnene, der skal spørges? Er det ikke børnene, der skal have ret til at blive fri for bank? Det er det måske ikke i hr. Langballes univers. Der er det de voksnes ret til at banke deres børn, hvis de voksne synes, det er rigtigt. Læg mærke til, at det er Dansk Folkepartis politik. Hvis de voksne synes, det er godt at banke børnene, skal de i frihedens navn have lov til det.

Jamen det er et dejligt synspunkt, og det er fuldstændig i tråd med den lovgivning, som man her gennemfører i et skønt samarbejde med Venstre, De Konservative og Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg havde egentlig opgivet at ville sige noget, for det første har hr. Jesper Langballe svaret, for det andet trækker debatten ud, og for det tredje skal vi i Integrationsudvalget til middag ovre på Den Sorte Diamant.

Men jeg kan ikke tie stille til det her. Jeg har stor respekt for hr. Søren Søndergaard, men det er under lavmålet. Jeg synes ikke, at hr. Søren Søndergaard behøver at forfalde til at blive en sådan fuldstændig vulgær gadepropagandist.

Når hr. Søren Søndergaard udlægger den strid om revselsesret som en interesse i børnebank, er det – undskyld jeg siger det – slet og ret fordommelse. Det handlede om forældremandatet, opdragelsesmandatet. Det handlede om, at det er børnene, der skal høre hjemme i familien, og det er familien, der har retten til at opdrage sine børn, og ikke staten. Det var det, der var alternativet.

Hr. Søren Søndergaard var naturligvis – ikke usædvanligt for en socialist eller marxist – tilhænger af, at det er statens behandlere, der skal bestemme, hvordan børnene skal opdrages, og som skal have lov til at gribe ind og straffe de forældre, der altså følger en opdragelse, som ikke svarer til den totalitære stats.

Det var totalitarismens grimme fjæs, der viste sig i den lovgivning, som hr. Søren Søndergaard var med til at gennemføre. Det kan jo ikke undre, når man kender marxismens eller socialismens tankegang, men det burde egentlig ikke være muligt for en mand som hr. Søren Søndergaard at argumentere så ubegavet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår, at vi har store problemer. Altså ved en eller anden middag bliver maden kold, og det er næsten lige så stort et problem som de der diplomater, der sidder rundt omkring på ambassaderne med repræsentanter for Dansk Folkeparti og udtrykker deres store glæde over, at nu er problemet løst for dem.

Jeg ved ikke, om slaget er under bæltstedet, men det er helt tydeligt, at det har ramt, for der skrives jo højlydt. Det skyldes selvfølgelig den åbenlyse modsætning, som der er for ethvert tænkende menneske, mellem, at Dansk Folkeparti vil give forældre ret til at banke deres børn, men de vil ikke give forældre ret til at bortgifte deres børn. Det er der ingen normale mennesker der kan forstå.

Man kan selvfølgelig anlægge det synspunkt, at der er en kæmpeforskel, og at forældrene selvfølgelig helt naturligt skal have lov til at banke deres børn, men at de ikke skal have lov til at bortgifte deres børn. Det synspunkt ved vi godt at Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti stemte for i Folketingssalen, og vi forventer stadig væk, at der kommer et forslag fra dem, hvor de genindfører den tilstand. Det ville jo være logisk, medmindre de har skiftet synspunkt. Men hr. Søren Krarup kan måske lige op-

lyse, om de har skiftet synspunkt, eller om vi kan imødesee sådan et forslag.

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg vil lige sige med hensyn til diplomaterne: Jeg ved, at hr. Søren Søndergaard sidste år sad og mæskede sig på ambassaderne i Washington og New York, så jeg synes, det lød lidt hyklerisk. Men lad det nu være.

Med hensyn til det spørgsmål, der hed revsel-sesret, husker jeg, hvis jeg må tillade mig at nævne lidt fra fortiden, at jeg i 1976 var ordfører i tv-programmet »Bytinget«, hvor det viste sig, at 83 pct. af befolkningen naturligvis støttede det synspunkt, at det er forældrene, der skal opdrage deres børn.

Det vil sige, at de sagde nej til det, hr. Søren Søndergaard fik gennemført forrige år. Den modsætning imellem det menige folks sans for, hvad tilværelsen drejer sig om, og så den overklasseholdning, den ideologiske holdning, som gennemtrumfes herinde, og som hr. Søren Søndergaard har været med til, er egentlig meget karakteristisk.

Al snak om, at man der kan sætte lighedstegn imellem at banke sine børn – altså det, man kalder kærlighedens opdragelse af sine børn – og at bortgifte sine børn, er jo slet og ret nonsens, og det er ganske kort og klart også i strid med den kulturelle norm, som har været bestemmende her i landet. Forsvaret af denne norm er baggrunden for hele den lovgivning, der nu vedtages.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over til næste ordfører, og det er hr. Mogens Nørgård Pedersen.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører på området, fru Bodil Kornbek, ikke kunne være til stede, har jeg lovet at fremsige følgende:

Kristeligt Folkeparti støtter regeringens indsats for at bekæmpe tvangsægteskaber, og vi finder det positivt, at adgangen til familiesammenføring for en gruppe af de borgere, som hidtil er blevet ramt af tilknytningsreglen, lempes.

Vi kan alle her i salen blive enige om, at tvangsægteskaber er uacceptable. Problemet, som jeg ser det lige nu, er, at regeringen under påskud af at ville tvangsægteskaberne til livs fremsætter et lovforslag, der i den grad forskels-

behandler og fører til yderligere stigmatisering af de etniske minoriteter, som befinder sig i Danmark.

Der er ifølge rapporten »Integrationsforskning i Danmark 1980-2002« tre grundlæggende årsager til, at indvandrere har en tradition for at gifte sig med personer fra deres egen etniske gruppe. For det første ønsket om at bevare en bestemt kulturel identitet, som oftest handler om religion. For det andet vil de undgå kulturelt betingede konflikter inden for familien. For det tredje spiller det ind, at danskere har en højere skilsmisseprocent. Alle er ganske legitime grunde til at vælge en partner inden for sin egen etniske gruppe.

Samtidig understreger rapporten, at tendensen i dag er, at flere etniske minoriteter selv får lov at vælge deres ægtefælle uden påvirkning fra familien. Udviklingen går derfor i den rigtige retning, men integration tager tid.

Jeg siger dette for at påpege forskellen mellem tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber. Jeg ved, at vi har debatteret det til hudløs-hed, men jeg mener fortsat ikke, at regeringen har sin argumentation eller sin dokumentation i orden, når den sidestiller disse to ægteskabsformer. Tvangsægteskaber er en afart af arrangerede ægteskaber og beskriver de omstændigheder, nogle arrangerede ægteskaber er indgået under, nemlig tvang.

Arrangerede ægteskaber er i sig selv en lovlig form for pardannelse, som ikke nødvendigvis tilsidesætter den enkeltes ret til selvbestemmelse. Derfor må jeg konkludere, at når vi skærer ind til benet, handler dette lovforslag i bund og grund om yderligere at begrænse invandring af bestemte befolkningsgrupper.

Reglen om tilknytningskravet frafaldes, hvis man har haft dansk indfødsret i 28 år. Det er en paradoksalt hovsaløsning, der fortsat ikke målretter indsatsen mod tvangsægteskaber. Danske statsborgere vil fortsat efter vedtagelsen af dette lovforslag opleve begrænsning i retten til at opholde sig i Danmark, når deres ægtefælle er ud-lænding.

Kl. 19.35

Institut for Menneskerettigheder skriver i sit høringssvar:

»Kravet om 28 års indfødsret betyder en de facto forskelsbehandling mellem statsborgere, som har erhvervet statsborgerskab ved fødslen, og statsborgere, der har erhvervet statsborgerskab senere. En sådan forskelsbehandling er

usædvanlig for dansk ret, og efter Institutets opfattelse principielt betænkelig.«

Institut for Menneskerettigheder er ikke ene om i hørings svar at understrege denne forskelsbehandling, som lovforslaget lægger op til. Jeg håber, det har fået tankerne i gang, ikke mindst hos Socialdemokraterne.

De nye regler vil fortsat ramme danske statsborgere uden relation til problemet med tvangsægteskaber, f.eks. adoptivbørn, der er adopteret som 2-4-årige. Hvad er deres rettigheder? Skal de vente, til de er henholdsvis 30 og 32 år, før de kan fritages for tilknytningskravet? Der er ganske enkelt ingen logik bag 28-års-grænsen.

Kristeligt Folkeparti finder lovforslaget uhenigtsmæssigt, fordi man i en erklæret hensigt om at ramme et ukendt antal tvangsægteskaber generelt forringer retsstillingen for at stoppe borgere i det danske samfund. Hvad med den enkeltes frihed og retten til at vælge sin egen ægtefælle, som er familiesammenføringens bagvedliggende argument?

Tvangsægteskaber fra familiens side er blevet til tvangsikkeægteskaber fra statens side. Derfor kan Kristeligt Folkeparti ikke støtte forslaget.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke for den grundige og ordrige debat, vi har haft med ikke helt få gentagelser. Jeg skal forsøge at svare kort på de ting, jeg er blevet spurgt om.

Men først vil jeg give fru Else Theill Sørensen ret i, at vi har talt for lidt om den lempelse, som ligger i det her lovforslag. Fru Irene Simonsen nævnte det også, og det samme gjorde fru Sophie Hæstorp Andersen.

Vi løser med dette lovforslag, så vidt vi kan se i ministeriet, samtlig de eksempler, der blev nævnt i sommerens debat i dagbladet Politiken, samt de eksempler, der har været bragt på den radikale hjemmeside.

Hvad angår udenlandsdanskernes forening, Danes Worldwide, bad jeg dem i sommer om at sende mig eksempler på problemer for udenlandsdanskere. Jeg har ikke hørt en lyd fra dem. Jeg tror, det er, fordi vi også har løst alle de problemer, som de har siddet med. Det er da altid noget.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt adoptivbørn får en tilstrækkelig lempelse. Jeg vil gerne sige, at når det gælder et adoptivbarn, som kom hertil som spæd eller i 1-års-alderen eller 2-års-alderen, så vil vedkommende jo altså i 28-års-alderen have en så kraftig tilknytning til Dan-

mark, at det vil være et meget lille problem at opfylde det almindelige tilknytningskrav. Det kræver jo ikke andet, end at ægtefællen har været her i en tid eller kan noget dansk eller har job i Danmark eller har uddannet sig i Danmark, eller hvad det nu er. Det er jo ikke sådan, at det hidtil gældende tilknytningskrav er en uoverstigelig barriere. Det skulle man somme tider tro, når man hører debatten, men sådan er det jo ikke.

Men lad os se på, om vi kan finde en løsning for nogle af de adoptivbørn, som er kommet hertil meget tidligt. Det har jo interesseret en række ordførere. Det vil jeg gerne dyrke med udvalget, men jeg vil tillade mig at gøre opmærksom på de spørgsmål, vi i så fald bliver nødt til at tage stilling til. For hvad nu i tilfælde, hvor et udenlandsk adoptivbarns adoptivforældre først har opnået dansk indfødsret efter barnets fødsels, men inden adoptionen? Og hvad med et tilfælde, hvor en mor og far tidligere har haft indfødsret, men har mistet den og derefter vender tilbage, når barnet er 2-3 år? Og skal sådan en særrregel for adoptivbørn også gælde i tilfælde, hvor barnets forældre kunne have opnået dansk indfødsret før barnets fødsel, men af en eller anden grund selv har valgt ikke at få det?

Jeg nævner det bare for at illustrere, at man ikke med et fingerknips kan løse det problem. Men hvis det ønskes, vil vi gerne lede efter en nogenlunde rimelig løsning, som ikke kommer til at stille nogen urimeligt dårligere end andre.

Kl. 19.40

Med hensyn til Danmarks internationale forpligtelser er der nu igen råbt »ulven kommer«, og det synes jeg man skal passe på med; man skal ikke gøre det for tit. Dette med at et eller andet er på kant med, det har vi hørt lidt for tit. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at når det gælder tilknytningskravet, har det altså været gældende nu i 4 år. Det blev indført af den socialdemokratiske-radikale regering, og det eksempel, som fru Elsebeth Gerner Nielsen gentagne gange har talt om, jugoslaven fra Horsens, falder jo for det gamle tilknytningskrav, som hendes egen regering indførte. Der har været 4 år til at føre sager ved Menneskerettighedsdomstolen om det gamle tilknytningskrav. Så mon ikke, at vi kan tage kritikken roligt. Jeg lytter naturligvis til det, og jeg har læst kritikken, men jeg har også læst ministeriets svar på kritikken i det notat, som er sendt til udvalget, og jeg synes, der er nogle ret så overbevisende svar.

Noget af det, kritikerne overser, er, at den europæiske menneskerettighedskonvention blev inkorporeret i dansk ret for mere end 10 år siden; det var i 1992. Den er altså en del af dansk ret, og på intet punkt i lovforslaget laves der om på den ret. Der er jo ikke en eneste paragraf, hvor man siger, at hermed ændres i den europæiske menneskerettighedskonvention, som blev gjort til dansk lov i 1992.

At lovforslaget respekterer menneskerettighederne underbygges af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, for på trods af at tilknytningskravet blev indført for 4 år siden, er der ikke afsagt domme vedrørende afgørelser om meddelelse af opholdstilladelse, som går imod Danmark, og der er heller ikke udsigt til, at det vil ske.

Regeringen har gentagne gange slået fast – det er virkelig et mantra – at enhver ændring i udlændingelovgivningen skal være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det var også et led i min ansættelsesaftale for knap 2 år siden. Det er et ufravigeligt krav fra regeringspartierne og regeringen, og det kan slet ikke diskuteres. Derfor har foreneligheden med Danmarks internationale forpligtelser også været nøje undersøgt af juristerne i både Integrationsministeriet og i Justitsministeriet.

Så vil jeg lige minde om, at i international ret er det jo et almindeligt anerkendt princip, at ægteskaber kun skal kunne indgås med ægtefællernes frie og uforbeholdne samtykke. Det er jo også en del af den internationale ret. Det følger bl.a. af verdenserklæringen om menneskerettigheder og af FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen mener, at loven kun rammer bestemte kulturer, og professor Eva Smith har været inde på noget lignende i en artikel i Politiken. Det kan der jo være noget om. Da vi vedtog en lov imod omskæring af kvinder, var det en lov, der ramte nogle ganske få kulturer og ingen andre. Var det også diskrimination?

Forbuddet mod tvangægteskaber rammer nogle ganske bestemte kulturer og ingen andre. Er det forskelsbehandling eller diskrimination? Skal vi nu ikke lige holde fast i, at vi lever i en verdensdel, hvor vi har nogle generelle principper, der gælder for individet, og når der er bestemte kulturer, som krænker de principper, så reagerer vi imod det med lovgivning, og det er ikke diskrimination.

Hr. Kamal Qureshi har nævnt den danske statsborger, som kun har boet kort tid i Danmark, og derefter har han boet et helt andet sted og har måske glemt at tale dansk, hvorefter han efter loven alligevel bliver behandlet bedre end den, der ikke er statsborger, og som har boet her måske det meste af livet og taler udmærket dansk. Ja, vil jeg sige til hr. Kamal Qureshi, sådan er det med statsborgerskab. Det giver nogle rettigheder og nogle pligter, herunder værnehjælp. Der er intet mærkeligt i, at statsborgerskab fører til, at nogle døre er åbne, som ikke er åbne for alle.

Men hvis man har den opfattelse, at alle grænser er i strid med menneskerettighederne, er det naturligvis en forargelse overhovedet at have begrebet statsborgerskab, og det er da rigtigt, at vi kun har haft det i godt 200 år her i landet. Men jeg tror, at det er noget, der er kommet for at blive, og det findes jo også i andre lande.

Med hensyn til tilknytningskravet har vi lagt meget vægt på at sidestille herboende udlændinge, som er født og opvokset her i landet, eller er kommet hertil som mindre børn og har haft deres opvækst her i landet, med personer med dansk indfødsret. Det er vi forpligtet til ifølge vores internationale forpligtelser, ifølge de konventioner, vi har underskrevet. Det er derfor, man med sikkerhed kan sige, at her ikke er tale om diskrimination, for de mennesker, som i øvrigt har den samme faste og varige tilknytning som en dansk statsborger og har været her i landet stort set lige så længe, har krav på at blive behandlet stort set på samme måde. Det er vi forpligtet til ifølge de internationale forpligtelser.

Det betyder i praksis, at den herboende ægtefælle eller samlever, som ikke har haft indfødsret i 28 år, men er født og opvokset her, uanset ændringen vil blive stillet på samme måde som personer, der har haft indfødsret i 28 år. Det gælder altså også, hvis man først er kommet som mindre barn. Det er derfor, at mine embedsmænd har genopfundet det gode gamle ord barnsben. Jeg synes, det er dejligt, at vi får det genindført. Hvis man fra barnsben har boet her i 28 år, så bliver man sidestillet med dem, der har været statsborgere i 28 år. Det har vi omhyggeligt sat ind, for at der ikke skulle være tale om ulovlig forskelsbehandling.

Den europæiske menneskerettighedskonvention indebærer ikke en generel og ubetinget ret til ægtefællesammenføring. Og den indebærer heller ikke en ret til selv at bestemme, i hvilket

land et familieliv skal optages. Den siger, at man har ret til et familieliv, men man kan ikke altid selv bestemme, hvor det familieliv skal leves. Derfor er tilknytningskravet ikke i strid med konventionen. Derimod vil der være situationer, hvor vi ikke kan stille kravet, f.eks. hvis personen ikke har valgmuligheden, og det har personen jo ikke, eller i hvert fald ofte ikke, hvis der var tale om en flygtning. Det er der netop taget højde for. Flygtninge, der havde en ægtefælle, før de flygtede, har ikke den samme valgmulighed med hensyn til, hvor de vil leve deres familieliv, og derfor gælder tilknytningskravet ikke for dem.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen har fået et godt svar fra hr. Jesper Langballe på spørgsmålet om bryllupsarrangement, og at brudeparret selv har arrangeret det. Det er ikke noget krav, at man selv har arrangeret brylluppet, og at man har levet sammen. Men hvis de selv har arrangeret brylluppet, eller hvis de faktisk har levet sammen i længere tid, ja, så er det jo godtgørelse for, at det er noget, de selv har hjertet med i. Men der kan jo også tænkes andre måder, hvorpå det kan godtgøres. Hvis pigen selv eller hendes venter fra handelsskolen på troværdig måde betyder, at der sandelig er tale om noget, hun selv har fundet på, og at der ikke er tale om hverken direkte eller indirekte pres, så kan det jo også være noget, som kan udløse, at man får familiesammenføring.

Fru Sophie Hæstorp Andersen har ret i det, hun har sagt gentagne gange, og jeg synes, det er dejligt at få det sagt, nemlig dette med at vi bremser familiesammenføringer i visse tilfælde, for det har jo noget at gøre med, at hvis der er noget, der skader integrationen, er det familiesammenføringer, især når de ikke udspringer af de unges eget ønske. Professor Nina Smith har jo forsket sig frem til, at nøglen til dårlig integration er en familiesammenføring, som har ført til, at moderen i hjemmet hverken har en uddannelse eller taler dansk. Det er noget, der virkelig giver dårlig integration.

Kl. 19.50

Vi har jo den triste situation i Danmark, at hvis vi tager den tyrkiske befolkningsgruppe, er det kun hver fjerde, som har fået andet end folkeskoleuddannelse. Altså hver fjerde af dem, der er vokset op i Danmark. Og det er netop den tyrkiske befolkningsgruppe, som har en utrolig høj procentdel arrangerede ægteskaber. Tingene hænger sammen.

Den norske professor i socialantropologi med speciale i muslimske kvinder, Unni Vikan, var i København i går for at præsentere sin nye bog om Fadimemordet i Uppsala i Sverige, og hun sagde i forbifarten, og jeg citerer fra det nyhedstelegram, der blev udsendt:

»Familiesammenføringer er den største trussel mod integrationen. Jeg beundrer Danmark, fordi I politisk tør gøre noget. Der er ikke noget alternativ.«

Hun ved, hvad hun taler om.

Så spørger fru Elsebeth Gerner Nielsen meget godt og rigtigt, hvad vi vil gøre med de genstridige piger og måske drenge, som bare bliver sendt til hjemlandet, hvis ikke de kan få familiesammenføring, og så bliver tvunget til at blive gift der. Det er et godt spørgsmål, og det er vi utrolig opmærksomme på. Her gælder det jo om at reagere på alle signaler; at lærerne i folkeskolen gør det; at socialmedarbejderne gør det. Det er nødvendigt, så det ikke skal gå som i det tilfælde, som indvandrerkonsulent Manu Saren starter sin bog, »Når kærlighed bliver tvang«, med, nemlig pigen i FCK-trøjen, som faktisk sagde til socialmedarbejderne, hvad der var problemet. Hun fortalte, at hun skulle hjem og tvangsgiftes, og de gjorde ingenting, og hun bebrejdede dem det bagefter.

Jeg mødte den ledende imam i London ved en konference. Han opfordrede til, at man forsyner de unge med telefonnumrene på konsulater og ambassader i deres hjemland, så de, hvis de for sent opdager, hvad der er på vej, også har mulighed for at finde et sted, de kan flygte hen til. Der skal ikke herske tvivl om, at så skal Danmark, den danske stat, gøre alt for at få dem hjem, hvis der er tale om, at de imod deres vilje er blevet sendt ud.

Vi vil oplyse de unge om deres rettigheder, om, hvad de kan gøre. Vi har udsendt en handlingsplan, som skal gøre eleverne i afgangsklasserne, de studerende, opmærksomme på, hvad deres rettigheder er, og hvordan de kan reagere og forebygge.

En kvinde af tyrkisk oprindelse sagde til mig i går, at der er så mange signaler, som bør få klokkerne til at ringe, før ulykken sker, og det er de signaler, vi skal blive bedre til at reagere på.

Når så den afgørende dag kommer, hvor forældrene vil sætte ægteskabet i gang, og rejsen står for døren, så er det en hjælp, at pigen kan fremvise et afslag, og at forældrene kan sende det hjem til familien, som de har lavet aftalen med, så familien i hjemlandet kan forstå, at det

altså ikke går med det ægteskab. Det er ikke tiladt i Danmark.

Jeg tror, vi vil opleve det samme i dette tilfælde, som når det gælder proformaægteskaber, at der vil komme overraskende få klager over afslag. Hvorfor? Fordi det vil komme ret så belejligt i masser af tilfælde.

Kl. 19.55

Når hr. Søren Søndergaard bliver ved med at snakke om de 17 tvangsægteskaber, så vil jeg gøre opmærksom på, at det jo netop er det, at man kun har fanget 17 eksempler, som viser, at vi er nødt til at have et bredere net kastet ud i vandet for at fange de fisk, der her skal fanges, for efter de gældende regler kræver det jo lodrette beviser. De unge skal vidne imod deres forældre, de unge skal udløse en straf over deres forældre, få deres forældre i fængsel. Det er altså ikke så nemt for en 18-årig pige, som hele sit liv ikke har fået lov til andet end at gå lige hjem fra skole kl. 14 eller kl. 15 hver dag, aldrig deltage i fester eller fødselsdage eller noget som helst. Så er det altså ikke let at skulle sende sine forældre på anklagebænken og få dem i fængsel.

Prøv dog at forstå dette, vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard. Læs Manu Sarens bog, som lige er udkommet, for den handler om det. Læs Fadimebogen, der nu er kommet på dansk og blev præsenteret i går. Tal med Ayse Devici, lederen af Broen, eller Dansk Kvindesamfunds etniske konsulent, Esmā Birdi. Flere af dem har selv været igennem turen, ikke direkte tvangsægteskaber, men nærmere gråzoneægteskaber, som ligger mellem almindelige arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber. Det er dem, der er interessante, og det er der, vi skal hjælpe nogle flere, end vi gør i dag med det forbud, der eksisterer.

Jeg vil også godt anbefale bogen »Feminin Integration«, der er skrevet af en nordmand, Hege Storhaug, som er formand for foreningen Human Rights Service. Den bog bliver nu også oversat til engelsk og sendt rundt i Europa. Hvis jeg må sige det, er hun altså lige så meget tilhænger af den danske udlændingelovgivning, som hendes landsmand Unni Vikan er, hvilket jeg nævnte før.

Hvorfor? Fordi vi er det første land, som for alvor gør noget ved den middelalderlige behandling, som nogle kvinder midt i vores oplyste land stadig er udsat for. Det er ikke sikkert, at vi gør det helt rigtige. Vi skal stadig lære af erfaringerne, også i de kommende år, og vi skal nok følge udviklingen meget tæt, og selvfølgelig

har dette system, som vi her behandler, svage sider, det har det, men som Unni Vikan også sagde i går: Det kan godt være, at det ikke er godt i alle henseender, men det ses ikke bedre noget andet sted i verden.

Nu prøver vi det altså, og jeg vil gerne slutte med en varm tak til det meget brede flertal i Folketinget, som har taget denne problemstilling alvorligt, og som derved gavner integrationen og gavner den personlige frihed for unge mennesker i Danmark.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er der tre korte bemærkninger. Først fru Elsebeth Gerner Nielsen, så hr. Kamal Qureshi og derefter hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Den tidligere regering indførte tilknytningskravet, et tilknytningskrav, der alene gjaldt udlændinge. Det gjaldt ikke flygtninge, kun udlændinge.

Hvor lang tid var man udlænding, da den gamle regering havde magt? Det var man i ca. 7 år, og efter 7 år kunne man blive dansk statsborger, og derefter var der ingen restriktioner med hensyn til familiesammenføring ud over dem, vi kender. Det vil altså sige, at tilknytningskravet ikke gjaldt for danske statsborgere under den gamle regerings lovgivning. Tilknytningskravet var i øvrigt formuleret på den måde, at en families tilknytning til Danmark skulle være mindst lige så stor som til et andet land, hvor den nye regering jo har lavet det om, så der nu står, at tilknytningen til Danmark skal være større end til et andet land.

Den stakkels familie i Horsens falder på, at man nu ikke kan blive dansk statsborger efter 7 år, man kan blive det efter 10 år, og samtidig er sprogkravene blevet væsentligt strammere. Det vil sige, at det er svært at blive dansk statsborger, og ikke nok med dét: Tilknytningskravet gælder altså også, efter at man er blevet dansk statsborger. Det er det, der er forskellen mellem den gamle og den nye regerings tilknytningskrav.

Så blev jeg sat i bås med professor Eva Smith – det er jeg rigtig glad for – men jeg er i virkeligheden sat i bås med en hel række andre menneskerettighedsorganisationer og -personer, som tager stærkt afstand fra den her lov, og jeg håber, at integrationsministeren vil medgive mig, at

der faktisk er en meget stor opposition mod den her lovgivning.

Kl. 20.00

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Var det som ordfører? Jeg troede, det var en kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil lige præcisere over for ministeren, at jeg faktisk ikke sammenlignede den danske statsborger med en udlænding, der boede i Danmark. Jeg sammenlignede faktisk den danske statsborger, der relativt kort tid efter sin fødsel og sit statsborgerskab forlader Danmark og opholder sig i udlandet, og så den danske statsborger, som hele sit liv bor i Danmark, men som ikke er 28 år, og som derfor får at vide, at vedkommende har sværere ved det, fordi han simpelt hen er yngre end den danske statsborger, som stort set har boet hele sit liv i udlandet, og som ikke engang taler dansk.

Er det ikke korrekt, at det er sådan, at hvis man ikke er 28 år, så kan man, selv om man har boet i Danmark, ikke få familiesammenføring, og at det er forskellen?

Det er rigtigt, at man selvfølgelig kan fremføre, at der er en masse sager. Men det, der er afgørende her, er, hvad der sker med den 18-årige, der henvender sig til Udlændingestyrelsen og siger: Jeg indgår et ægteskab af egen fri vilje, jeg har forelsket mig i en pige i udlandet, jeg vil gerne have lov til at bosætte mig i Danmark i det land, jeg er statsborger i, med min udenlandske kone. Er det ikke korrekt, at den pågældende person ikke har mulighed for at gøre det i Danmark i dag ifølge det her lovforslag og ifølge den eksisterende lovgivning?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldstændig enig med integrationsministeren i, at samfundet skal blive bedre til at opfange signaler om, hvilke problemer der er undervejs. Jeg er fuldstændig enig med integrationsministeren i, at samfundet skal blive bedre til at ruste nogle af de udsatte ved at opfange signalerne og gennem andre tiltag, for det kan være, at det er inden, der er nogle signaler om, at én ønsker at afvise at blive en del af et tvangsægteskab.

Det er jo derfor, at vi netop i sin tid bl.a. foreslog en bevilling til den systematiske opbygning

af pigeclubber, for en ting er at sige nej, en anden ting er at fastholde et nej. Det afhænger meget af, at man har et netværk, at man har en kontakthold, at man har noget at stå imod med, når presset for alvor kommer. Så de ting er vi jo ikke uenige om.

Det undrer mig bare, at ministeren ikke svarede på det meget konkrete spørgsmål om, hvad man har tænkt sig at gøre ved de 17 sager, man helt klokkeklart har, hvor der er indgået et tvangsægteskab. Der må være nogle, der står for tvangen. Vi ved, at der er nogle, der er ofre, for det er dem, der har fået afslag. Så ved vi i sagens natur, at der er nogle, der må have stået for tvangen. Hvorfor kan ministeren ikke gå herop og fortælle, hvad der er sket i forhold til at retsforfølge de folk, der har stået for tvangen?

Jeg mener, er der noget, der vil være godt i forhold til hjemlandet, vil det da være, hvis det rygtes, at ikke alene kan man risikere et afslag, men man kan altså også risikere en strafforfølgelse, hvis man medvirker til det. Det må da være oplagt for ministeren at gå herop og forklare, hvad der er sket.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Ønsker ministeren at svare?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil meget gerne sende en oversigt til udvalget over, hvad der er sket eller ikke er sket i de 17 tilfælde.

Til fru Gerner Nielsen: Tak for erkendelsen af, at det princip, som her bliver skældt så meget ud, blev indført af SR-regeringen. Om det så gælder i 5 år eller i 9 år eller i 7 år, ændrer ikke ved, at princippet, som her angribes, og som påstås at være i strid med alt muligt, blev indført i et eller andet antal år under den tidligere regering.

Til sidst til hr. Kamal Qureshi: Jeg kan kun gentage, at det er korrekt, at statsborgerskab giver rettigheder, som folk, der ikke har statsborgerskab, ikke har. Det giver også pligter. Så det er helt rigtigt, at der er tale om forskelsbehandling, men det er ikke en ulovlig forskelsbehandling. Statsborgerskab er noget, der er anerkendt i den internationale ret.

Kl. 20.05

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen – for en kort bemærkning?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

To korte bemærkninger, der tilsammen giver en ordførertale.

Jeg mener, der er meget stor forskel på, om tilknytningskravet gælder i 7 år eller for altid. Det, der er tilfældet nu, er, at der er mennesker, der bliver ramt af tilknytningskravet, og det vil altid gælde for dem. De kan simpelt hen ikke komme ud af det.

Nu bliver der råbt nede fra salen, at man efter 28 år har ret til familiesammenføring. Sådan havde jeg egentlig også forstået det, men nu forstår jeg, at det faktisk er sådan, at man skal have været her fra barnsben, og derefter skal man have været her sammenlagt i 28 år, før man har de samme rettigheder. Det er faktisk det, der står i lovforslaget. Jeg har i alt fald lige spurgt embedsmændene, om det er sådan, det skal forstås, og det er det desværre. Selv om man har opholdt sig her i 28 år, nytter det ikke, hvis man ikke har været her fra barnsben. Jeg vil gerne have ministerens bekræftelse på, at jeg har læst lovforslaget rigtigt.

Endelig bare en kommentar: Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor ministeren siger, at det er børn, der skal anklage deres forældre for at have bidraget til et tvangsægteskab. I de tilfælde, hvor staten har kendskab til, at der er tale om et tvangsægteskab, hvad er der så i vejen for, at det er staten, at det er det offentlige, der rejser sagen? Det er det, jeg har kritiseret regeringen for, at man ikke har sørget for sker i de tilfælde, hvor man har kendskab til tvangsægteskaber.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg sagde i mit indlæg, føres debatten, som om det tilknytningskrav, der gælder for dem, der har været statsborgere i mindre end 28 år, og for dem, der ikke fra barnsben har været her i 28 år, er en uoverstigelig hindring. Det er det jo ikke.

Hvis en person har været her i en lang årrække, bliver vedkommende jo behandlet efter det gamle tilknytningskrav som en dansker, og så vil den samlede tilknytning være 50 pct., og den kan ved en ganske lille anstrengelse svinge op på 51 pct. Så husk lige, at det gamle tilknytningskrav ikke er så slemt, som det er blevet gjort til; det er ikke en uoverstigelig mur. Problemet opstod for dem, der rejste ud i længere tid og derefter ville tilbage. Det er det problem, vi

har løst. Det er faktisk anledningen til, at vi er her i dag.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg ved ikke, om ministeren bevidst vælger at høre det anderledes, end jeg siger det. Det er anden gang, at jeg siger, at jeg ikke snakkede om dem, der ikke var danske statsborgere. Ministeren burde også vide, at jeg faktisk også er stor tilhænger af, at statsborgerskab skal give rettigheder og pligter.

Det, jeg refererer til, er den danske statsborger, der har boet i Danmark fra barnsben af. Hvis han er 18 år og har boet i Danmark i alle 18 år, og hvis han sammenlignes med en dansk statsborger, der flyttede til udlandet, da han var 2 år, og som så har boet i udlandet i 26 år, så vil den danske statsborger, der bor i udlandet, have ret til at kunne vende tilbage til Danmark med sin udenlandske ægtefælle, men det vil den danske statsborger, som har boet hele sit liv i Danmark, men som ikke er 28 år, ikke have ret til.

Er det ikke korrekt, at selv om han er dansk statsborger, kan han ikke vende tilbage til Danmark med sin udenlandske ægtefælle, fordi han ikke er 28 år? Er det ikke korrekt forstået, at det er sådan, at man skal være 28 år for at undgå at skulle leve op til tilknytningskravet?

Så betyder det vel også, at hvis man er 18 år og har været dansk statsborger fra barnsben af, har man færre rettigheder i forhold til at kunne vende hjem til Danmark i forhold til den danske statsborger, der har boet hele sit liv i udlandet, men som er 28 år. Alene i kraft af sin alder har han tilsyneladende, på trods af at han ikke har boet i Danmark hele sit liv, opnået flere rettigheder i Danmark end den 18-årige, der er dansk statsborger. Det er sådan set det, jeg anfører.

Kl. 20.10

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg blev helt tummelumsk i hovedet. Jeg tror stadig væk, at svaret er, at tilknytningskravet ikke er en uoverstigelig hindring. Det bliver det gjort til, men det er det ikke.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Kunne jeg så ikke på vegne af den 18-årige danske statsborger, som har boet hele sit liv i Danmark, spørge, hvad han skal gøre, hvis han har fundet en ægtefælle, der er udlænding, for at

kunne få lov til at vende hjem til Danmark og opnå opholdstilladelse for sin partner? Hvad er det, han skal gøre? Kan ministeren svare mig på det?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan ikke bestride, at alderen spiller en rolle. Hvis det var det, der skulle indrømmes, gør jeg det gerne. Det er sådan set det, det handler om.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Det var den sidste korte bemærkning til hr. Kamal Qureshi. Hvis hr. Kamal Qureshi ønsker ordet igen, er det som ordfører.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil sådan set ikke tage alle de principielle ting, som vi har været oppe at runde, op, men bare lige opsummere med at sige, at der er nogle grupper, som også efter denne lovgivning stadig væk vil blive ramt; en del af dem vil stadig væk blive ramt, og så er der nogle nye, der vil blive ramt.

Vi har stadig væk de danske statsborgere, som er 18 år, som i dag har ret til at blive valgt til bl.a. det danske Folketing og være med til at bestemme lovgivningen her i landet. De vil stadig væk ikke have mulighed for at kunne vende hjem til Danmark med deres udenlandske ægtefælle og opnå opholdstilladelse for deres ægtefælle. Det er fuldstændig urimeligt, at når man er myndig i det her samfund og oven i købet har mulighed for at blive valgt til den lovgivende forsamling, så ikke har den principielle mulighed for at kunne vende hjem til sit land.

Så har vi stadig væk det problem, som også anføres fra Røde Kors' side, at man siger – det er der flere af ordførerne, også Socialdemokratiets, der har sagt – at det er meget vigtigt, at de unge, der vokser op i Danmark, er integreret, altså kan sproget og kan blive en del af det her samfund. Alligevel sætter man det op på den måde, at den 18-årige, 19-årige, 20-årige, der er opvokset i Danmark, og som taler sproget, og som f.eks. har tyrkiske forældre, har færre rettigheder, fordi vedkommende bliver vurderet til at være mindre dansk, end en udlænding – i gæseøjne – altså en dansk statsborger, som har opholdt sig i udlandet hele sit liv, som ikke taler sproget, som ikke har noget forhold til Danmark; han har rettigheder.

Det bliver stadig væk betragtet sådan alene i kraft af, at vedkommende har statsborgerskab,

at vedkommende er mere integreret i det danske samfund, end den pågældende person, der er opvokset og bor i Danmark.

Det er imponerende, for nogle af de normale krav, regeringen har i alle mulige andre henseender, er, at for at være integreret i det danske samfund, skal man kunne tale sproget, man skal kende til det danske samfund, og man skal være en del af det danske samfund. Nu siger regeringen, at alle de der principper falder bort. Nu kan man faktisk opholde sig i udlandet hele sit liv og alligevel være integreret, hvis man er statsborger.

Så har vi stadig væk den situation, hvor man siger, at man fritager flygtninge for de her situationer, som flygtningene kan komme i, men det gør man alligevel ikke, for hvis en flygtning efter at have opnået flygtningestatus i Danmark møder en person, f.eks. fra sit hjemland, og vælger at gifte sig med den pågældende person, kan de som ægtepar ikke være sammen nogen steder. De vil ikke kunne opnå et familieliv, som de er berettiget til efter menneskerettighedskonventionen, hverken i Danmark eller i deres hjemlande.

Den her lovgivning, som regeringen laver, og som Socialdemokratiet tilslutter sig, vil svare til, at man simpelt hen fratog alle fulde fædre retten til at kunne være sammen med deres børn for at undgå, at der er nogle fulde fædre, der slår deres børn, når de er fulde. Det er rigtigt, at man så vil kunne opnå, at der vil være færre, der vil slå deres børn, men man vil drønne også ramme en masse personer, som ikke havde til hensigt at slå deres børn, og som ikke ville have slået deres børn.

Det er simpelt hen uprofessionel lovgivning for at ramme et område.

Kl. 20.15

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ja, jeg synes bare, at det efter denne her debat og polemik måske er meget godt at få på det rene: Er det korrekt, at man muligvis om et år har lavet en lov om, at man, hvis man er 15 år og dansk statsborger, ikke må købe cigaretter og spiritus i forretninger, selv om man har ret til at blive dømt for kriminalitet, når man er 15 år?

Er det korrekt, at selv om man er dansk statsborger og 18 år, så er der nogle diskoteker, hvor man skal være 21 år for at kunne komme ind, der er nogle diskoteker, hvor man skal være 25 år for at komme ind? Og er det korrekt, at selv

om man er dansk statsborger og 18 år og kan få et kørekort i Danmark og køre bil, så er der alligevel nogle forsikringsselskaber, der nægter at tegne en forsikring for en, før man er 30 år, eller før man er 25 år?

Man kan faktisk opleve i udlandet, at man ikke en gang kan få lov til at leje en bil, før man er 21 år. Er det korrekt, at der er forskelle i, hvornår man er myndig, og hvornår man opnår forskellige rettigheder i samfundet, samt hvornår samfundet som sådan giver en et ansvar?

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg skal lige sige, at det skal være til hr. Kamal Qureshi, spørgsmålet skal stilles.

Det var ikke til hr. Kamal Qureshi ... (*Diskussion i salen*). Så er det hr. Kamal Qureshi for at svare.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Til fru Hæstorp Andersen: Altså hvis Socialdemokraterne vil underkende, at 18-årige er myndige, og at de skal have frataget retten til at kunne vende tilbage til Danmark med deres ægtefæller, fordi de bliver gift, inden de er 28 år, fint, så sig det, men lad være med at sætte det op som en eller anden polemik. Det er ret sent. Jeg vil altså egentlig gerne hjem, så hvis det bare er et spil, så kan vi spille det et andet sted.

Men i realiteten siger Socialdemokratiet med den her lovgivning og har i øvrigt også sagt det med andre tilsvarende lovgivninger, at du godt kan være en del af den danske lovgivende forsamling, men du skal altså være 28 år, før du kan få lov til at gifte dig med en udlænding og vende tilbage til dit eget land. Det er det korrekte, og så skal man lade være med at bortforklare det med at sige: Ja, der er også en lovgivning om, hvornår man kan få kørekort, og så er der en lovgivning, der handler om, hvornår man må købe cigaretter osv., osv.

Ja, der er forskellige lovgivninger, men når man er myndig i det danske samfund – det er man, når man er 18 år – så har man altså også ret til at gifte sig i det danske samfund, men man har altså ikke ret til at komme hjem til Danmark med sin udenlandske kone.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det, som jeg prøvede på at gøre klart, er, at selv om man er myndig, selv om man har opnået nogle rettigheder i det her samfund, f.eks. til at

betale skat, til at være valgbar, til at have valgret, så gælder der alligevel på en lang række andre områder forskellige rettigheder.

Om den udlændingelov, som regeringen vedtog uden socialdemokraternes stemmer, har Socialdemokratiet været ude at sige, at vi støtter det element og den lov, der hedder, at man skal være 24 år, før man kan få en ægtefælle her til landet. Og der vil jeg bare spørge hr. Kamal Qureshi: Hvad er der i princippet af problemer i det? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Det, jeg prøvede på at eksemplificere før, var, at man kan have nogle bestemte myndigheder, man kan have nogle bestemte rettigheder, men de gælder bare ikke i alle tilfælde. Og i det her tilfælde skal man altså være 24 år, før man kan få en ægtefællesammenføring, men man kan i øvrigt gifte sig med hvem som helst, man vil, fra man er 18 år.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne spørge: Noget af det, som fru Sophie Hæstorp Andersen ikke kommer ind på, når hun snakker om alle de aldersgrænser, er, at de alle sammen er under 18 år. Kunne jeg høre, hvad det er for nogle aldersgrænser, der er i det danske samfund, når man er over 18 år? Der er ikke nogen. Det handler om, at du ikke må købe cigaretter indtil en vis alder. Kørekort kræver en vis alder. Men når du er 18 år, så opnår du, ud over udlændingelovgivningen, samtlige rettigheder i det danske samfund som myndig.

Ja o.k., du har så ikke ret til pension og lignende, men som 18-årig har man altså alle de borgerrettigheder, som ens myndige alder plus et statsborgerskab giver en ret til. Og derfor er det principielt for SF.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det den sidste korte bemærkning fra fru Sophie Hæstorp Andersen til hr. Kamal Qureshi.

KL 20.20

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Man har ret til at følge loven, men på en lang række områder er loven jo også forskellig for danske statsborgere. Her i dette land har man vedtaget arbejdsmarkedslove, der gør, at man kan få én type sats på kontanthjælp eller revalidering, når man er 18 år, men man kan få en anden, når man er 25 år, og man kan få en helt tredje, hvis man er 40 år. Det er et meget godt

eksempel på, hvor dansk lovgivning faktisk diskriminerer imellem statsborgere. Sådan tror jeg at hr. Kamal Qureshi ordvalg ville være.

Så sig ikke, at vi ikke laver differentierede love, selv om folk er fyldt 18 år. 18 år er ikke et hel ligt år i dansk lovgivning. Det er det ikke en gang i forhold til grundloven; det er det i forhold til valgetten.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jamen det er jo helt tydeligt, at 18 år ikke er et særligt mærke eller en særlig milepæl for Socialdemokraterne. Det er det for SF. Og i forhold til de sociale ydelser og alt muligt andet er det en anden dagsorden. Det handler jo ikke om statsborgerrettigheder. Det handler om, at der er nogle kontraktlige forhold, og det handler om nogle overenskomster. Det handler ikke om statsborgerrettigheder. Nej, for statsborgerrettigheder handler om at kunne vende hjem til sit eget land med sin ægtefælle bl.a. og f.eks. om værnepligten og lignende, som ministeren selv har anført af forpligtelser.

Ja, 18 år er vigtigt. Jeg mener, det er centralt, fordi det er der, man er myndig; det er der, man har valgret; det er der, man er valgbar.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 19: Forslag til lov om sektorforskningsinstitutioner.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 8/10 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen. (Udskillelse af sektorforskningsaktiviteterne).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 8/10 2003).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg skal meddele, at videnskabsministeren er fungerende miljøminister.

Forhandling

Christian Lund Jepsen (V):

Det kan jo ikke helt overraske nogen, at Venstre kan støtte dette lovforslag. Vi glæder os over, at vi med lovforslaget styrker sektorforskningens uafhængighed, at lovforslaget skaber nogle gode rammer omkring sektorforskning bl.a. ved at indeholde en egentlig formålsparagraf for sektorforskningsinstitutionernes virke.

Vi lægger megen vægt på forskningens betydning for det danske samfund. Derfor har regeringen jo også taget en række initiativer for at styrke forskningen. Ikke mindst sektorforskningen er også for mig vigtig, også for de beslutninger, vi træffer i det politiske arbejde. På en række områder har vi brug for sektorforskning, f.eks. inden for sundhed, trafik og miljø.

Sektorforskningen fortjener den opmærksomhed, som lovforslaget er udtryk for. Sektorforskningen er vigtig, og for mig er sektorforskning faktisk lige så vigtig som anden forskning, også den, der f.eks. foregår på universiteterne.

Lovforslaget bygger jo på de principper, som blev beskrevet i målsætning og principper for sektorforskningen, bl.a. at sektorforskningen skal være uafhængig og troværdig; at den skal være af høj kvalitet, også på et internationalt niveau; at man skal fokusere på de kerneområder, som sektorforskningen står for; at man skal få evalueret sektorforskningen løbende og uafhængigt; at institutionerne skal have en passende størrelse; at sektorforskningens kompetencer også formidles videre til de videregående uddannelser.

Jeg synes ikke mindst, det er vigtigt, at der også lægges op til en bedre sammenhæng og mobilitet mellem universiteter, erhvervsliv og sektorforskning, bl.a. gennem deltagelse i uni-